

2 Program TOP týdne
a pouti ke sv. Jiljí

11 Představujeme další
svitavské autory

28 Výborné výkony
svitavských plavců

09

Konec léta oslavíme zábavou pro děti i dospělé

S koncem prázdnin se otevírá brána do měsíce plného zábavy, hudby, divadel a dalších báječných zážitků. Září není jen o návratu do školních lavic, ale také o pestré nabídce kulturních akcí, které nám zpříjemní odcházející léto a příchod podzimních dní.

Letošní nabídka bude opět velmi pestrá. V pondělí 28. srpna odstartujeme 13. ročníkem Řezbářského memoriálu Aloise Petruse na zahradě městského muzea, tentokrát na téma Dopravní prostředky. Od 18 hodin zde vystoupí kapely Do větru a Točkolotoč. Slavnostní předání soch proběhne tradičně v sobotu 2. září odpoledne. Již den předtím budou během vernisáže odhaleny nové obrazy ve venkovní galerii Venkovka v uličce Pod Věží. V pátek 1. září budete také moci vyrazit na koncerty kapel Tata Bojs a MoveBreakers ve spodní části náměstí.

Svitavský stadion v sobotu 2. září opět nabídne Festival volnočasových aktivit, kde se představí místní organizace s nabídkou svých činností pro děti i dospělé. Ve stejný čas si přijdou na své i senioři, a to na 31. slavnostech dechových hudeb na náměstí nebo během Jiřinkových slavností ve farní stodole. Největším lákadlem bude jistě svitavská pouť v neděli 3. září.

V kostele sv. Jiljí proběhnou poutní mše svaté. Spodní a střední část náměstí bude patřit tradičním pouťovým trhům a v horní části se můžete těšit na řemeslný jarmark a kulturní program v podobě divadel, historických vystoupení nebo koncertu. Na podiu v dolní části náměstí nebudou chybět Karel Hegner s cimbálovkou a další kapely. Kolotoče? Nejen děti si užijí spoustu atrakcí v areálu autobusového nádraží.

Jsm rádi, že se Svitaváci umí dobře bavit a dokážou ocenit snahu místních organizací a lidí, kteří program připravují. Vidět zaplněné parky, náměstí, zahrady nebo stadion spokojenými lidmi jsou pro nás, pořadatele z celé řady svitavských organizací, tou největší odměnou. Podrobný harmonogram akcí naleznete na 2. straně a v kalendáři akcí tohoto zpravodaje.

Těšíme se na vás a doufáme, že si svitavskou atmosféru hezky užijete.

Petr Šmerda

Pohádkový les bude 30. září

TOM Zálesáci Svitavy pořádají v sobotu 30. září už 28. ročník Pohádkového lesa. Letos vás provedeme Královstvím pohádek. Start je na pláži u rybníka Rosnička od 13:30 do 15:30 hodin. Startovné je 50 korun, účastníci v maskách budou mít vstupné zdarma. Všichni v cíli získají diplom a na trase drobné odměny. U chaty Rosnička bude od 16:15 hodin probíhat hudební představení od skupiny Pískodvojka. Pochod se koná za každého počasí. Těšíme se na vás.

David Šimek

TOP týden a pouť ke sv. Jiljí

Od 28. srpna do 2. září

Řezbářský memoriál Aloise Petruse – třináctý ročník tradičního dřevorezání se koná na zahradě městského muzea, celý týden se můžete přijít na řezbáře podívat, jak pod jejich dlaty vznikají dřevěné lavičky na téma Dopravní prostředky.

Pondělí 28. srpna

Zahájení řezbářského memoriálu a koncerty

Do větru – koncert svitavské kapely od 18 hodin na muzejní zahradě

Točkolotoč – koncert svitavské skupiny od 19.45 na muzejní zahradě

Pátek 1. září

Venkovka – od 19 hodin se uskuteční vernisáž nových obrazů pro Galerii Venkovka.

Na dolní části svitavského náměstí se koná od 20 hodin dvojkonzert:

Tata Bojs – česká kapela založená v roce 1988. Zakládajícími členy jsou Milan Cais (bicí) a Marek Huňát (neboli Mardoša; baskytara), dalšími stálými členy jsou Vladimír Bár, Dušan Neuwerth a Jiří Hradil.

MoveBreakers – nelze zaškatulkovat, možná partybeat, basa dodává šťávu elektronice od zkušeného producenta Aleše Hyvnara, uhrančivou zpěvačku se silným hlasem podporuje v melodiích akordeon s pozounem.

Vstupné: 100 Kč.

Sobota 2. září

Festival volnočasových aktivit – začátek ve 14 hodin, Svitavský stadion

14:00–18:00 prezentace organizací v prostorách stadionu – hry, sporty, tanec, zábava

14:30 dětská zumba – cvičení pro děti, truck pódium

15:30 dětská zumba – cvičení pro děti, truck pódium

16:15 modelové utkání TJ Svitavy ve florbalu v hale Šapitů

17:00 gymnastické vystoupení TJ Svitavy, atletický sektor u restaurace Pod Hodinami

19:00–21:00 **Z-BAND**

31. slavnost dechových hudeb – začátek ve 14 hodin, dolní část náměstí Míru, slovem provází Pavel Pospíšil, vstupné je zdarma

14:00 slavnostní zahájení, **mažoretky Violette Děťřichov**

14:30 **Zákovský dechový orchestr** (Základní umělecká škola Svitavy)

15:00 **Svitavská dvanáctka**

16:00 **Astra Svitavy**

17:00 **Březovanka**

Slavnostní ukončení řezbářského memoriálu – od 16 hodin na muzejní zahradě představení nově vzniklých dřevěných laviček veřejnosti

Jiřínková slavnost – od 16 hodin, farní zahrada, zahraje Mokaband z Hradce nad Svitavou, vstupné dobrovolné, bohaté občerstvení zajištěno

Neděle 3. září

Pouť ke sv. Jiljí – od 11 do 17 hodin, horní část náměstí Míru – divadelní pouť s Vítou Marčíkem, Dominikem Tesařem a kapelou **Chytej ušima**

11:00–11:30 šermířské vystoupení – **HERETIK Mohelnice**

11:30–12:00 Zrození komedianta – **Divadlo Víti Marčička**

12:00–13:00 **Pes a Drak – Divadlo 100 opic** (Dominik Tesař)

13:00–14:00 **Bajaja** – Divadlo Víti Marčička

14:00–14:30 šermířské vystoupení – **HERETIK Mohelnice**

14:30–15:00 **Svatba v kádi Galilejské** – Divadlo Víti Marčička

15:00–16:00 **Král Ječmínek – Divadlo 100 opic**

16:00–16:30 šermířské vystoupení – **HERETIK Mohelnice**

16:30–17:30 koncert kapely **CHYTEJ UŠIMA**

Cimbálová muzika Aleše Smutného se zpěvákem Karlem Hegnerem – od 10:00, 12:15 a 14:30

Alfasrnc – 11:25 a 15:25

Petr Lůftner a kapela – 13:40 a 16:20

Missa brevis – duchovní skladby Zdeňka Krále – od 19 hodin v kostele Navštívení Panny Marie.

Pod vedením úspěšného dirigenta Martina Franzeho (svitavského rodáka) účinkují Lenka Cafourková, soprán,

Kuba Kubín, tenor, Smíšený komorní sbor Musica da camera Brno a Pěvecké sdružení DALIBOR Svitavy.

Vstupné: dobrovolné.

Vážení spoluobčané,

letní prázdniny se blíží ke svému konci, brzy začne nový školní rok. Doufám, že jste v létě měli možnost trochu si odpočinout, strávit čas s rodinou a nabrat síly pro další dny.

Myslíme na vaše děti a vnoučata, a proto naše školská zařízení o prázdninách nezapomněla. Kromě drobných stavebních úprav ve všech školách a školkách došlo k několika větším investicím, například v ZŠ náměstí Míru se vyměnilo 33 oken. V základní škole Sokolovská byla vybudována nová počítačová učebna, také bezbariérové toalety a byl kompletně modernizován prostor školní družiny za 3,3 milionu korun! Další školy intenzivně připravovaly projektové záměry pro podání žádostí o dotaci. Základní škola T. G. Masaryka, naše „Myšárna“, by ráda za pět milionů korun vybudovala tři učebny pro výuku polytechnických dovedností. Stejně tak ZŠ náměstí Míru by ráda získala finance v objemu pěti milionů korun na modernizaci učeben pro výuku polytechnických předmětů, cizích jazyků a informatiky.

Nezapomněla ani Základní umělecká škola. V měsíci říjnu by chtěla zabojovat o dvacetimilionovou dotaci na vytvoření učeben výtvarného oboru za kaplí sv. Vincence. Do téže výzvy Evropské unie se připravuje i Středisko volného času s projektem na kompletní rekonstrukci objektu v objemu čtyřiceti pěti milionů korun. Posledním velkým projektem, který má již dotaci přiklepnutou, je projekt ZŠ Felberova v objemu padesáti milionů korun na kompletní rekonstrukci učeben a prostoru přízemí školy. Na všechny projekty, které dohromady čítají 128 milionů korun (!), by mohlo město Svitavy získat dotace ve výši 86 milionů.

Snahou města je podporovat kvalitní vzdělávání pro naše děti. Dokázali jsme zajistit kapacity v našich mateřských školách pro děti starší tří let, tedy i vybavení a prostory škol chceme vybavit tak, aby mohly být děti vzdělávány podle nejmodernějších trendů vzdělávání. Přejí žákům a studentům radostný vstup do nového školního roku, úspěšné učení a studování, a všem spoluobčanům krásné zářijové dny.

David Šimek, starosta města

Vinný košť 23. září 2023

Slavnosti vína se ve Svitavách letos uskuteční v sobotu 23. září. Na náměstí opět najdete vinaře a vinařky, kteří přivezou do horní části náměstí Míru svá lahodná vína z různých koutů Moravy. K ochutnávání zahraje Jožka Šmukař a CM Slovácko, a to ve dvou blocích, následovat bude kapela Klíč a po ní Michal Horák se svou kapelou. Pak ho na pódiu vystřídá Ivan Hlas trio a hudební program uzavře sestava Zkusme to. Přijďte ochutnávat a užít si podzimního dne, těšíme se na vás!

(pá)

Volnočasové aktivity představí festival

V sobotu 2. září se od 14 hodin uskuteční 2. ročník nové akce, která je zaměřena primárně na aktivity pro děti, žáky a celé rodiny s dětmi. Během festivalu se v prostorách svitavského stadionu bude prezentovat více než dvacet organizací, které se zabývají smysluplným trávením volného času dětí anebo se zaměřují na pro-rodinné aktivity.

Každá organizace má pro návštěvníky připravenou aktivitu, která charakterizuje její práci. Rodiny s dětmi si tak mohou vyzkoušet nejen sportovní aktivity, tábornické dovednosti, ale také aktivity, které nabízí například knihovna, mohou dozvědět o podpůrných opatřeních Bonanzy Vendolí nebo o činnosti dobrovolnického centra v MC Krůček a také o aktivitách organizace Děti patří Domů.

Nedílnou součástí akce je také doprovodný program spojený s hudebním a tanečním vystoupením. V letošním roce nás čeká parta

vynikajících muzikantů Z-Band, šanci určitě dáme i mladým nastupujícím hudebníkům. Podrobnější program hudebních vystoupení budeme postupně zveřejňovat na webových stránkách města Svitavy a také na sociálních sítích. V sobotu 2. září se na vás budeme těšit!

Ondřej Komůrka, Antonín Benc

Dny evropského dědictví ve smutečném

V letošním roce se Svitavy opět připojí k mezinárodním Dnům evropského dědictví. Zaměříme se, pro někoho možná trochu překvapivě, na svitavskou smuteční obřadní síň. A proč můžeme tuto stavbu směle označit za součást našeho kulturního dědictví? Patří k významným a působivým veřejným budovám ve stylu brutalismu, architektonického slohu, který svůj výraz čerpá primárně z estetiky pohledového betonu. Mezi další známé brutalistní stavby patří například obchodní domy Kotva v Praze a Prior v Olomouci, karlovarský hotel Thermal

či dnes již neexistující administrativní budova Transgasu v Praze. Autory svitavské smuteční obřadní síně byli architekti Pavel Kupka a Bohumil Blažek, kteří ke spolupráci přizvali Markétu Lierovou a zejména výraznou osobnost české výtvarné scény, malíře, grafika a sochaře Karla Nepraše. Architekturu i výzdobu stavby spojuje tematika plynutí času a koloběhu lidského života (sluneční hodiny, plastiky siluet ženských a mužských postav na fasádě, katafalk, svrchní osvětlení atd.). Zbývá dodat, že projektové práce započaly v roce 1969 a realizace skončila terénními úpravami v roce 1973.

Dny evropského dědictví ve Svitavách proběhnou v neděli 17. září 2023. Nejprve od 14:00 se přímo ve smuteční síni uskuteční přednáška docentky Radomíry Sedlákové na téma Stavby posledního rozloučení, na kterou od 15:00 naváže původem svitavský architekt Radim Oblouk, který přítomné posluchače seznámí se samotnou stavbou svitavské smuteční obřadní síně. Sluší se připomenout, že akce se může uskutečnit díky souhlasu a podpoře společnosti Pohřební služba Svitavy. **Hynek Stříteský**

Ohlédnutí za Strunami v podloubí

Struny v podloubí je cyklus komorních koncertů, který se již druhým rokem odehrává v podloubí před Nadačním domem Josefa Plívy, a to téměř

každé úterý. A jestli byl jedním ze záměrů těchto koncertů oživit náměstí Míru v podvečerních hodinách, tak se to povedlo dokonale. Již první večer letošních Strun se v podloubí sešlo na 200 lidí, aby si přišli poslechnout vynikajícího klavíristu a zpěváka Romana Dragouna. Následující úterý jsme na Strunách přivítali bluesový projekt XXLIVE se svým akustickým groove nářezem na dvě španělky a cajon. Na začátku srpna pak uhranul svou zhudebněnou poezií Jan Žamboch aka Wolf Lost in the Poem, jehož charismatický projev a neotřelá hra na kytaru byly opravdu magickým zážitkem. Další úterý po folkové něžném triu Macálka, Joch a Moravec roztančil i to nejmladší publikum energický soul-

Druhý zářijový víkend bude patřit esperantu

Ve dnech 8. až 10. září se budou v Muzeu esperanta slavit hned dvě výročí – **90 let esperanta ve Svitavách a 15 let Muzea esperanta**. Proto místní klub ve spolupráci s Institutem Renesance Kulturního Dědictví připravil třídní program.

V pátek v 19 hodin můžete v sále Ottendorferova domu zhlédnout divadelní představení Král Láva divadla DOMA, po kterém se od 20 hodin pustíme do cestovatelského vyprávění o plavbě lodí kolem Norska.

V sobotu bude v 9 hodin zahájena výstava k výše uvedeným výročím, následována přednáškou o historii esperanta ve Svitavách, křtem nové knihy „En la muziko estas la vivo de ĉeĥoj“ (V hudbě je život Čechů) za účasti autora Jana Dudy. Odpoledne nás čeká přednáška „Komenský a Zamenhof“, přednáška „Historie esperantského hnutí na Slovensku“ a večer od 19 hodin proběhne v sále Ottendorferova domu hudebně-dramatické vystoupení věnované Dr. Schulhofovi přibližující kulturní kořeny esperantského hnutí na Pardubicku.

V neděli bude od 9 hodin v prostorách Muzea esperanta promítán nový dokumentární velkofilm Až zařve lev režiséra Jana E. Svatoše. Jubilejní dny zakončí ve 14 hodin v kostele Navštívení Panny Marie slavnostní česko-esperantský koncert plný hudebních premiér. Vystoupí sbor Pražští pěvci pod vedením sbormistra Stanislava Mistra doprovázený instrumentálním souborem La Vojo de Melodio a sólisté. Blíží informace najdete na plakátech. Jste všichni srdečně zváni.

Libuše Dvořáková, Jiří Altior

VÍTE, ŽE...

...kadeřnice z vašeho oblíbeného Šmiku už nesídlí v ulici Richarda Kloudy? Rozdělily své síly. Část tak nově najdete ve Studiu Šmik pod náměstím a část v holičství Střih v budově Kapitolu v ulici T. G. Masaryka 49.

...v ulici T. G. Masaryka 46/22 bude od 11. září otevřena nová prodejna Fiskars? Půjde o specializovanou prodejnu s kompletním sortimentem této značky, zahradní nářadí, kuchyňské potřeby, kancelářské, kreativní a šicí potřeby. Otevřeno bude od pondělí do pátku od 9 do 11 a od 12 do 17 hodin.

-funk brněnské kapely Majkls. Martina Trchová, držitelka ceny Anděl za kategorii Folk, potěšila svým vystoupením 15. srpna a nesporným vrcholem celého cyklu byl koncert Franty Černého a Karla Holase se svými přáteli. Každému z velkých jmen ještě předcházela nějaký projekt či muzikant ze Svitav a okolí, a tak jsme na strunách mohli vidět třeba Matěje Šefrnu, Dominika a Dana Zezulovy, Dominiku Fišerovou, Pavlu Boučkovou a Františka Vomáčku. Jsme rádi, že se tento letní cyklus malých koncertů ujal, že se líbí a roste. Budme za něj rádi. **(red)**

Z jednání rady

Rada na 19. zasedání 12. června 2023 mj.:

- schválila účetní závěrky příspěvkových organizací sestavené k 31. 12. 2022 a hospodaření příspěvkových organizací v roce 2022 včetně rozdělení hospodářského výsledku do fondů dle předloženého návrhu,
- doporučila zastupitelstvu města vzít na vědomí **zprávu o životním prostředí** ve městě za rok 2022 a souhlasí s bezplatným poskytnutím ročenky „Svitavy – životní prostředí 2022“ občanům města a školám po jejím projednání v zastupitelstvu města.

Rada na 20. zasedání 19. června 2023 mj.:

- schválila aktualizaci Organizačního řádu Sociálních služeb města Svitavy s účinností od 1. července 2023 dle předloženého návrhu,
- schválila záměr realizovat veřejnou zakázku na nákup elektřiny a plynu v rámci sdružených služeb dodávky pro rok 2024 na Komoditní burze Praha prostřednictvím dohody – společnosti eCENTRE,
- jmenovala paní Renatu Kovářovou, DiS., s účinností od 1. července 2023 ředitelkou příspěvkové organizace Mateřská škola Svitavy, Milady Horákové 27 na dobu určitou do doby jmenování ředitele na základě vyhlášeného konkursního řízení.

Rada na 21. zasedání 3. července 2023 mj.:

- jmenovala PaedDr. Bc. Milana Báču členem redakční rady zpravodaje Naše město;
- jmenovala s účinností od 4. 7. 2023 paní Bc. Jitku Radiměřskou interním auditorem;

Ze slavnostního vítání občánků

Také v době letních prázdnin jsme slavnostně přivítali nové občánky našeho města. Tentokrát se ceremoniálu ujal starosta David Šimek, který v sobotu 5. srpna v obřadní síni popřál mnoho štěstí v životě těmto dětem:

Václav Filip, Patrik Švach, Lilien Šišová, Vilém Maruš, Valerie Fuchsová, Jonáš Slabý, Sebastian Šlégr, Anna Janoušková

Máte zájem se slavnosti se svým miminkem zúčastnit? Kontaktujte, prosím, matriční úřad na tel. 461550412, 461550411, 731677735, případně emailem matrika@svitavy.cz (narozené děti nejsou zvány automaticky).

Všem novým občánkům přejeme spokojený šťastný život plný zdraví a lásky. **(kk)**

- schválila zahájení výběrového řízení veřejné zakázky malého rozsahu na stavební práce pod názvem „Vybudování výtahu – nám. Míru 48, Svitavy“.

Rada na 22. zasedání 17. července 2023 mj.:

- schválila záměr realizace a podání žádosti o podporu projektu „Zelená energie pro Šanci Svitavy“ do výzvy č. 31_12_066 Nákup nízkoemisních vozidel pro sociální služby II, z Národního plánu obnovy a komponenty 3.3 Modernizace služeb zaměstnanosti a rozvoj trhu práce, s plánovanými celkovými výdaji ve výši 4 250 000 Kč a financováním z vlastních zdrojů a z dotační podpory z Národního plánu obnovy;
- rozhodla o přidělení veřejné zakázky malého rozsahu na stavební práce pod názvem „Rekonstrukce přístupových chodníků k bytovým domům na ulici Antonína Slavička a rekonstrukce části živičných povrchů komunikací na ulici Antonína Slavička ve Svitavách“ dodavateli pod obchodním názvem AKVAMONT Svitavy.

Rada na 23. zasedání 31. července 2023 mj.:

- v rámci veřejné zakázky malého rozsahu na stavební práce, zadávané mimo režim zákona o zadávání veřejných zakázek, s názvem „Vybudování výtahu – nám. Míru 48,

Svitavy“ schválila uzavření smlouvy o dílo se zhotovitelem pod obchodním názvem Výtahy EVIS s.r.o.,

- schválila zahájení otevřeného podlimitního řízení veřejné zakázky na stavební práce pod názvem „Dopravní napojení průmyslové zóny na obchvat Svitav z komunikace I/43“ podle zákona o zadávání veřejných zakázek. **(red)**

Změna na postu řidičů v Salvii

Rádi bychom vás informovali, že od 1. 8. 2023 k nám do Střediska sociálních služeb Salvia, z. ú. nastoupila nová paní řidička Jitka Fajfrová. Nahradila dosavadního řidiče pana Leoše Janiurka, který odešel ze zdravotních důvodů. Objednávkové telefonní číslo zůstává stále stejné, **730 844 717**.

Doprava osob se zdravotním postižením, osob s chronickým onemocněním a seniorů bude poskytována i nadále beze změn.

Ludmila Benešová, vedoucí střediska Salvia

Harmonogram školního roku

Prázdniny jsou za námi a děti čeká nový školní rok. Přinášíme jeho přehledný harmonogram. Výuka letos začíná v pondělí 4. září. První prázdniny jsou ty podzimní. MŠMT pro ně stanovilo termín ve dnech 26. a 27. října 2023. Děti tentokrát budou chodit do školy až do pátku 22. prosince (pokud nestanoví škola další dny jako ředitelské volno) a zpět do školních lavic usednou v roce 2024 ve středu 3. ledna. Vysvědčení s hodnocením za první pololetí bude žákům předáno ve středu 31. ledna 2024. Jednodenní pololetní prázdniny si ale užijí až v pátek 2. února 2024. Na jarní prázdniny v délce jednoho týdne na nás vyjde poslední možný termín, tedy 11. až 17. březen 2024. Velikonoční radovánky si prodlouží děti prázdninami ve čtvrtek 28. března 2024. Ukončení školního roku 2023/2024 s předáním vysvědčení čeká na děti v pátek 28. června a hlavní letní prázdniny si budou moci užívat do neděle 1. září 2024. Přejeme vám, děti, úspěšný a pohodový vstup do nového školního roku! **(kk)**

V září je nutné zaplatit za odpady

Poplatek za komunální odpad je na rok 2023 stanoven ve výši 924 Kč / osoba a jeho splatnost byla letos prodloužena do 30. září.

Zaplatit ho lze v hotovosti nebo kartou v budově městského úřadu v ulici T. G. Masaryka 25, bezhotovostním převodem na bankovní účet města nebo složenkou, která vám bude zaslána na začátku měsíce září.

Údaje pro platbu převodem (číslo účtu a variabilní symbol) sdělíme e-mailem nebo na níže uvedených telefonních číslech. Případné bližší informace nebo dotazy lze získat na odboru životního prostředí u Jany Alexové na tel. čísle 461 550 253 a Lenky Štarmanové na tel. čísle 461 550 254.

Jana Alexová, Odbor životního prostředí

Ovocná alej u poldru ve Svitavách

V roce 2022 byla ukončena realizace projektu „Ovocná alej u suchého poldru ve Svitavách“. Předmětem projektu byla výsadba ovocných stromků v počtu 31 ks jabloní, 18 ks třešní, 30 ks slivoní a 10 ks hrušní na hrázi suchého poldru v ulici Pražská za Qantem.

Ve spolupráci se Základní školou a mateřskou školou Svitavy, Sokolovská 1 proběhlo označení všech stromků cedulkami, na kterých naleznete název stromku, odrůdu, dobu plodnosti a zralosti.

Cílem celého projektu je nejenom oživení areálu poldru do podoby rekreačního a turisticky zajímavého prostředí, ale také environmentální vzdělávání, ekovýchova a osvěta.

Veronika Šlamborová, Centrum podpory projektů

V centru pozornosti bude celý týden náhradní rodinná péče

V týdnu 18. až 22. září nás čeká Týden pro pěstounství Pardubického kraje, který se koná pod záštitou Pavla Šotoly, radního Pardubického kraje pro sociální péči a neziskový sektor. Ve Svitavách se k akci opět připojí městský úřad společně s organizací Děti patří domů. V letošním ročníku se kraj rozhodl neuspořádat oblíbený běh pro pěstounství, ve kterém se Svitavy v loňském roce blýskly co do počtu naběhaných kilometrů. I tak je ovšem pro ty z vás, koho téma náhradní rodinné péče zajímá, připravena řada aktivit.

V ORP Svitavy žije aktuálně 72 dětí, které jsou v péči někoho jiného než rodičů. A stále jsou také evidovány děti, které vyrůstají v ústavní péči, protože se pro ně nedaří najít náhradní rodinu. Jaké jsou možnosti náhradní rodinné péče? Co obnáší stát se pěstounem? Na co by se zájemci měli připravit? Na všechny vaše do-

tazy vám rádi odpoví ve středu **20. září v rámci „Dne otevřených dveří“** na Oddělení prevence a sociálně právní ochrany v přízemí budovy MěÚ Svitavy (T. G. Masaryka 40/25), a to od 10:00 do 11:30 a následně od 13:00 do 15:00 hodin. Přípraveny pro vás budou také propagační materiály, které si můžete odnést k prostudování domů.

O den dříve, v úterý 19. září, se podrobnosti o pěstounství dozvíte od 15 do 18 hodin v sídle organizace Děti patří domů (nám. Míru 108/28). Zde si od 17 hodin můžete poslechnout zajímavou besedu Dagmar Zetulové na téma „Proč mají děti vyrůstat v rodinách, a ne v ústavech.“ V případě jakýchkoli dotazů týkajících se náhradní rodinné péče jsou vám pracovnice OS-POD k dispozici po celý rok. Rády vám případně zprostředkují také schůzky se současnými pěstouny. **(kk)**

Zrenovovaná výhoziště na discgolfovém hřišti

Už jste si vyzkoušeli s rodinou nebo přáteli discgolf? Ve Svitavách se hřiště s 12 stanovišti nachází v prostoru suchého poldru v Lačnově. V průběhu letních prázdnin došlo k ukončení realizace projektu „Obnova výhozišť na discgolfovém hřišti ve Svitavách“, jehož cílem byla výměna opotřebených výhozišť za výhoziště nová. Tento projekt byl financován z rozpočtových prostředků kraje. Hřiště je zdarma přístupné neustále. K samotné hře potřebujete disky, kterými je třeba strefovat se do kovových košů. Sadu tří disků si můžete zapůjčit za 50 korun v běžné otevírací době v Městském informačním centru, v muzeu nebo po telefonní domluvě (778 719 720) přímo u hřiště. Vzhledem k jejich pořizovací hodnotě je ale vyžadována také vratná záloha (500 Kč). Pokud se chcete podívat, jak vypadá hra naživo, budete mít na podzim možnost při Memoriálu Jiřího Ženčáka. **(kk)**

Pardubický kraj

Kurz, který vás naučí podnikat

Město Svitavy pokračuje v podpoře začínajících i pokročilých podnikatelů a aktivních občanů s podnikatelskými ambicemi. Ve spolupráci s projektem Podnikni to! pro vás již potřetí otevře unikátní a bezplatný kurz.

Zájemci se v něm naučí, jak najít podnikatelské příležitosti a postupně je transformovat do úspěšných a ziskových projektů. A to bez ohledu na to, zda teprve začínají, mají nápad v hlavě nebo chtějí zdokonalit své podnikání. Prakticky prověřené techniky a know-how, které se v kurzu dozví, jim umožní dosáhnout jejich cílů. Kurz je nabídkou pro občany Svitav i okolních obcí. Je vhodný pro zaměstnané, studenty i maminky na mateřské či rodičovské dovolené. Skládá se z **5 setkání**, která budou probíhat jednou týdně vždy ve čtvrtek.

První workshop odstartuje ve čtvrtek 12. října 2023 od 17:30 do 20:00 v zasedací místnosti Městského úřadu Svitavy, T. G. Masaryka 40/25. Účast je díky podpoře města Svitavy zdarma.

Pokud máte o kurz zájem (kapacita kurzu je omezená), přihlaste se na:

<https://bit.ly/PodnikniToSvitavy>.

V roli lektorky vás bude provázet místní zkušená podnikatelka, majitelka jazykové školy HelloGoodbye, Klára Van Sas.

Lenka Pláteníková, Podnikni to!

Objížd'ka zhustí dopravu ve městě

Kvůli dokončení nové okružní křižovatky nedařilo Opatovce povede Svitavami od 4. září do 31. října objížd'ná trasa pro vozidla jedoucí směrem na Olomouc a lze tedy očekávat zvýšené množství tranzitní dopravy ve městě. Silnice I/35 z Moravské Třebové na Litomyšl bude od křižovatky na Kocliřov v tomto směru nadále průjezdná. Obchvat by měl být uveden do provozu koncem letošního roku. **(kk)**

Nesprávná likvidace odpadu

Strážníci městské policie řešili v měsíci srpnu dva případy nesprávné likvidace odpadu a shodou okolností oba dva v ul. Revoluční. V prvním případě šlo o odložený starý nábytek, který byl v rozloženém stavu vyneseno ke kontejnerům a zde neoprávněně odložen. Strážníkům se podařilo zjistit původce, kterému byl následně nařízen úklid a přestupkové jednání bylo vyřešeno na místě uložením pokuty. Následující den bylo přijato oznámení od ženy, která viděla řidiče bílé dodávky, jak na stejném místě vyložil a následně vhodil stavební suť do jedné z kontejnerových nádob na komunální odpad. Hlídka na místě zadokumentovala odložený odpad a následně byl, dle registrační značky vozidla, zjištěn původce odloženého odpadu. Strážníci projednali přestupkové jednání uložením blokové pokuty a dotyčným byl nařízen úklid místa.

Vyhrožování s nožem v ruce

Dne 7. 8. ve večerních hodinách vyjžděli strážníci k oznámení do jedné z restaurací ve městě, kdy obsluha restaurace oznámila, že se ve vnitřních prostorách pohybuje podnapilý muž, který je velmi agresivní, vyhrožuje všem újmou na zdraví, má v ruce nůž a vstupuje do prostor restaurace, které nejsou určeny pro zákazníky. Po příjezdu hlídky na místo svědci ihned strážníkům uvedli, že muž je nyní na předzahrádce restaurace a vyhrožuje všem přítomným. Strážníci na místě ihned provedli potřebné úkony a muže zajistili. V rámci zákroku mu odebrali uvedenou zbraň a vyčkali do příjezdu hlídky Policie ČR, které muže i zajištěnou zbraň předali. Případem se nadále zabývá Policie ČR pro podezření ze spáchání trestného činu.

Spletla si brzdu s plynem

Dne 8. 8. v poledních hodinách přijala dozorcí služba městské policie oznámení od řidičky, že neúmyslně nabourala autem do sloupu u nové budovy České spořitelny v ul. Hradební. Hlídka na místě zjistila, že řidička při parkování před uvedeným objektem nezvládla řízení, když si spletla brzdou s plynem a přední částí vozidla narazila do sloupu budovy. Při nehodě nedošlo ke zranění. Na místo byla přivolána SDN PČR Svitavy, která si na místě věc převzala k dalšímu šetření. O celé věci byl informován majitel poškozené budovy.

Dozvky letních akcí

Během letních měsíců proběhlo ve městě několik slavností, festivalů, koncertů apod. Strážníci městské policie na všechny akce dohlíželi, a to zejména ve smyslu kontroly nad dodržováním veřejného pořádku. Bylo řešeno několik událostí, které mnohdy souvisely s nadměrnou konzumací alkoholu, došlo k drobným krádežím či ztrátám věcí na těchto akcích, ale největším problémem bylo často oznamované rušení nočního klidu. Celkově však nedocházelo k většímu narušování veřejného pořádku a akce proběhly bez závažných událostí. **Rostislav Bednář**

Na Veletrh sociálních služeb přijďte v pondělí 11. září

V pondělí 11. září od 10:00 do 16:00 hodin bude Fabrika patřit sociálním službám. Po covidové odlmce se v ní opět uskuteční Veletrh sociálních služeb, nad kterým převzala záštitu místostarostka Ditta Kukaňová. Svitavy se mohou pochlubit funkční a rozsáhlou sítí sociálních služeb, které svoji pomoc nabízí všem potřebným, ale veřejnost o nich často neví nebo ví jen nepatrně. Cílem veletrhu je proto zvýšit povědomí občanů o všech možnostech, které ve městě mají. Navíc je pro návštěvníky připraven bohatý doplňkový program. Přímo na místě vám bude k dispozici finanční poradenství od zkušeného finančního poradce. Stejně jako pracovníci MAS Svitava, kteří jsou připraveni poskytnout vám informace o dotacích z programu Nová zelená úsporám Light, případně vám pomoci s vyplněním žádosti. Nebude chybět výstava kompenzačních a rehabilitačních pomůcek, ukázka canisterapie a první pomoci. V doprovodném programu budete moci vyzkoušet autentický zážitek nevidomých osob v podobě cesty ve tmě nebo

v gerontoobleku, který simuluje život a běžné obtíže seniorů. Budete si moci nechat změřit tlak, vyzkoušet masáž od studentů oboru sportovní masér Střední zdravotnické školy či otestovat přivolání pomoci prostřednictvím SOS tlačítka. Dermoporadkyně lékáren Dr. Max vám provede v případě zájmu diagnostiku pleti a doporučí vhodné přípravky k užívání. Věříme, že se akce stane místem nejenom pro získání odborných informací, ale také místem vzájemného sdílení praktických zkušeností mezi poskytovateli a především místem prožitkového poznávání různých omezení z důvodu zdravotního handicapu, místem navazování spolupráce i místem kulturního vyžití. Přijďte za námi do Fabriky prožít příjemný den. Přijďte na dobrou kávu, kterou vám uvaří užívatelé služeb, přijďte ochutnat jejich výborné koláče nebo nakoupit jejich výrobky jako drobný dáreček. K zakoupení budou také báječné sýry, čaje, marmelády i sušené ovoce z farmy Květná zahrada. Vstup na akci je zdarma. Jste srdečně zváni.

Šárka Řehořová

Díky dotaci opět podpoříme proseniorské a prorodinné aktivity

Město Svitavy již po šesté bodovalo v soutěži „Obec přátelská rodině a seniorům“, kterou vyhlašuje Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Díky zajímavým aktivitám skončilo mezi pěti oceněnými městy ve své velikostní kategorii a získalo neinvestiční dotaci ve výši 484 000 Kč na prorodinné a proseniorské aktivity. Během prázdnin bylo z těchto financí podpořeno uspořádání muzejních otevřených řemeslných ateliérů či výletu na Safari do ZOO ve Dvoře Králové nad Labem pro rodiny s nejnižšími příjmy.

Co dalšího se díky financím pořídí? „Z finančních prostředků dojde k doplnění knižního fondu pro knihovnu, pro městské muzeum pořídíme propagační materiály k mechanickému betlému a pracovní dvojlisty pro stálé expozice. Dále máme v plánu pořádit party stan a ozvučovací techniku pro pořádání kulturních akcí nebo zakoupit vyvýšené květináčové záhony

a nářadí pro komunitní zahradu. Podpořit z nich chceme také uspořádání tanečních večerů pro seniory,“ shrnula zajímavý výčet vedoucí sociálního odboru Šárka Řehořová. Slavnostní předání ocenění, kterého se účastnila kromě vedoucí odboru sociálních věcí Šárky Řehořové také místostarostka Ditta Kukaňová, proběhlo 20. června v Praze.

(kk)

Jak ve Svitavách třídíme odpady

V roce 2021 vstoupila v platnost novela zákona o odpadech, jejíž cílem je konec skládkování recyklovatelných a biologicky rozložitelných odpadů v roce 2030. Vyplývá z ní zásadní věc. Pokud budeme ve městě produkovat nadlimitní množství směsného komunálního odpadu, radikálně se navýší náklady na odpadové hospodářství. To logicky povede k výraznému zvyšování poplatků občanů za komunální odpad. Město Svitavy proto stále intenzivně pracuje na postupech, které povedou ke zvyšování vytříděného odpadu. Díky nádobám pořízeným z Operačního programu Životní prostředí již téměř 1 400 domácností ve městě třídí plasty pohodlně přímo u domu. Také díky tomuto

opatření se od roku 2020 zvýšilo množství ročně vytříděného plastu, který nekončí v černých popelnících, o téměř 3 kg na občana. Nyní je na řadě poskytnout občanům města možnost pohodlnějšího třídění biologického odpadu. V prvním čtvrtletí příštího roku budou pro zájemce, kteří mají zahradu, připraveny kompostéry. O možnostech třídění kuchyňského odpadu pro obyvatele bytových domů se také jedná. Náročnější je zejména dohledání vhodné „koncovky“ pro jeho zpracování. Děkujeme, že třídíte odpad zodpovědně a snažíte se, aby v konkrétních nádobách končil pouze odpad, ke kterému je popelnice primárně určená.

(kk)

Čekají nás úpravy na hřbitově

Z důvodu rozšíření možností ukládání ostatků zemřelých vznikne na svitavském hřbitově nové pietní místo – kolumbárium. Kvůli jeho výstavbě bude nutné v centrální části hřbitova pokácet část zeravů a jednu borovici. Po úpravě zeleně, která je naplánována na první polovinu října, budou následovat zemní a stavební práce. V případě, že vše proběhne podle plánů, první část kolumbária s 90 schránkami by měla být postavena do konce letošního roku. Po celkovém dokončení poskytne kolumbárium prostor pro uložení 222 uren. V místě je také počítáno s vysazením nové zeleně tak, aby při návštěvách prostoru bylo zachováno soukromí.

Předem děkujeme za pochopení zvýšeného hluku a pohybu lidí na hřbitově v době prací. (kk)

Rekonstrukce kanalizací

Během letošního roku se ve Svitavách rekonstruuje mnoho kanalizací a vodovodů, s čímž souvisí také dopravní omezení v daných lokalitách. Již v létě začaly práce v části ulice Lázeňská a Na Barikádách. Od října do listopadu čeká tuto městskou část ještě rekonstrukce v ulici Hálkova.

V Lidické je rekonstrukce kanalizační stoky rozplánovaná do tří částí. Po letošní etapě, která by měla skončit do konce října, se bude pokračovat opět na jaře, přičemž práce by měly skončit v září 2024. Rekonstruovat se bude také v okolí Ottendorferova domu či v Lanškrounské. Rozpočet výše uvedených investičních akcí dosahuje téměř 24,5 milionu korun.

Největší investicí je zahájení prací v ulici Milady Horákové souvisejících s úpravou koryta Studeného potoka, který Svitavami prochází převážně ukrytý v podzemí. Kvůli špatnému stavu zatrubnění je v ulici Milady Horákové již několikátým rokem dopravní omezení umožňující průjezd vozidel pouze po jedné straně vozovky.

Vzhledem ke složitosti prací je rekonstrukce rozdělena do několika etap. Zhotovitel první etapy, zahrnující úsek toku zatrubněné části Studeného potoka od křižovatky u budovy bývalé pošty po začátek zahrady mateřské školy v ulici Milady Horákové, by měl být znám začátkem září. Samotná realizace této etapy, trvající zhruba rok, by měla být zahájena koncem září. O konkrétních dopravních omezeních vás budeme informovat. (kk)

Poděkování na konci léta

Vážení spoluobčané, tentokrát využiji této rubriky k tomu, abych za sebe i ostatní zastupitele za **Sdružení pro město Svitavy** dvakrát poděkoval. V první řadě děkuji všem dobrovolníkům, kteří v létě svůj volný čas, dny dovolené a velkou dávku energie, někdy i kapku stresu, věnovali svitavským dětem na letních táborech, příměstských nebo sportovních soustředěních. Mnozí to berou jako samozřejmost, z vlastní zkušenosti však vím, co je za tím vším práce. Odměnou je pak dětská radost, nadšení, dobrý pocit a také spokojenost rodičů. Poděkování patří i zaměstnancům a dobrovolníkům těch organizací, které se starají o svitavský letní, bezpochyby bohatý kulturní program. Díky vám město tepe životem. Na konci léta se budou městské akce vyhodnocovat, prosíme tedy i Vás, obyvatele města, o náměty na příští rok, například prostřednictvím kontaktu na našem webu www.sdruzeniipromestosvitavy.cz. Přejeme všem pěkný konec léta.

Antonín Benc, za SPMS

Větrné Elektrárny – miliardový projekt na našem území

Společnost ČEZ nyní dělá studii o vhodnosti výstavby větrných elektráren v pásmu od Lanškrouna až po Březovou nad Svitavou s potenciálem výstavby až 10 kusů 200 m vysokých věží. Projekt jako takový by mohl v budoucnu přispět k vyšší ener-

getické nezávislosti a do rozpočtu města by z tohoto projektu tekly nemalé finanční zdroje. Když ale vidíme, jak vládní koalice nechala energetickým společenstvem zisky z energetické krize v roce 2022, tak máme obavy, aby David Šimek, starosta Svitavy a zároveň vládní poslanec, měl dost odvahy případně vyjednat co nejlepší podmínky pro nás Svitaváky. Zatím je tu jen nabídka na pouhých 5 % spoluúčasti města Svitavy. Klademe si v hnutí ANO otázku Jára Cimrmana: „Není to málo, Antone Pavloviči?“

Jan Špaček, zastupitel za hnutí ANO 2011
<http://www.anosvitavsko.cz>

Rubrika „Ze zastupitelských lavic“ je naplněním novely TZ č. 46/2000 Sb. a slouží ke svobodnému vyjádření názorů zastupitelů jednotlivých politických subjektů v aktuálním složení Zastupitelstva města Svitavy. Texty příspěvků neprocházejí obsahovou ani jazykovou korekturou.

Za skřítkem do Svitav

Svátova zážitková cesta byla slavnostně otevřena v roce 2021, letos tak dělá radost dětem i dospělým již třetí sezonu. Putování okolo rybníku Rosnička, kde děti plní různé úkoly pomocí dřevěné kuličky, je stále velmi oblíbené. Do Svitav tak zejména během letních prázdnin jezdí stovky až tisíce nadšených turistů. Tento projekt v oblasti cestovního ruchu za krátkou dobu získal významná ocenění jako například Nejlepší turistický produkt roku nebo stříbrnou medaili ve Velké ceně cestovního ruchu za významný počin na poli turismu v České republice. **Touto cestou bych chtěl poděkovat za báječnou spolupráci s provozovateli občerstvení Chaty Rosnička a Plechárny. Rovněž zaměstnancům městského muzea a společnosti Sportes. Rád bych vyzdvihl práci kolegů z informačního centra, kteří se neúnavně a s nadšením znovu a znovu věnují natěšeným turistům, kteří za Svátou přijíždějí do Svitav.**

Petr Šmerda

ŘÁDKOVÁ INZERCE

Blahopřání

Koncem září letošního roku oslaví manželé **Anna a Antonín Pospíšilovi** krásných 66 let společného života. Oběma přejeme mnoho zdraví a lásky a vzájemné pohody.

Děti, vnoučata a pravnoučata

Ordinační hodiny zubní pohotovostní služby jsou v sobotu a neděli od 8:00 do 11:00 hodin. Mimo tyto hodiny přijímá akutní pacienty stomatologická pohotovost pardubické nemocnice v ordinačních hodinách: so, ne a svátky 8:00–18:00 hodin, po–pá 17:00–21:00 hodin.

2.–3. 9. MUDr. Pavel Horák

Svitavy, Pavlovova 24, 777 511 011

9.–10. 9. MUDr. Jan Škorpík

Svitavy, Soudní 1391/3, 461 531 144

16.–17. 9. MUDr. Jana Illová

Brněnec 90, 461 523 140

23.–24. 9. MUDr. Tomáš Jagoš

Jevíčko, Palackého nám. 20,
723 715 558

28. 9. MUDr. Jan Škorpík

Svitavy, Soudní 1391/3, 461 531 144

30. 9. MDDr. Tomáš Kohout

Městečko Trnávka 5, 722 925 567

Změna vyhrazena. Aktuální stomatologickou službu si, prosím, ověřte telefonicky na čísle 461 569 111 (vratnice nemocnice).

Lékařská pohotovostní služba ORL pro děti a dospělé

Svitavská nemocnice, budova ORL, 461 569 345, všední dny: 15:30–19:30, so, ne a svátky: 9:00–14:00 hodin.

Lékařská pohotovostní služba pro dospělé

Svitavská nemocnice, hlavní budova, přízemí, 461 569 239, so, ne, svátky: 9:00–18:00 hodin.

Lékařská pohotovostní služba pro děti a dorost

Kollárova 22, Svitavy, přízemí polikliniky, v místnosti dětské ambulance, 461 569 270, so, ne, svátky 8:00–18:00 hodin.

Svitavská nemocnice

vratnice – hlavní budova, přízemí, 461 569 111.

Aktuální službu si, prosím, ověřte telefonicky nebo osobně ve vratnici nemocnice.

Pohotovost lékáren ve svátek 28. září

V den svátku 28. září, kdy větší obchodní centra mají zavřeno a s nimi i lékárny v nich umístěné, zajistí lékárenskou pohotovostní službu lékárna Paracelsus na náměstí Míru ve Svitavách od 9 do 17 hodin (tel. 461 533 411). **(red)**

MŠ Svitavy-Lačnov

Těšíme se na nový školní rok

Prázdniny nám skončily a my jsme si je s dětmi užili v měsíci srpnu každodenním pobyt venku, procházkami do přírody, koupáním v bazénku a hraním nejrůznějších zábavných her. Ale ani v červenci jsme se nenudili a pracovali na modernizaci tříd ve formě pokládky nového lina, nátěru dveří, nátěru nástěnek a třídění hraček. Také jsme třídy drobně přestavěli. Aktualizovali jsme školní řád a školní vzdělávací program, aby bylo vzdělávání dětí na ještě lepší úrovni. Od tohoto školního roku se také změnilo složení zaměstnanců, přivítali jsme novou paní učitelku a paní uklízečku. Budeme pro děti i nadále chystat plno akcí a výletů a už se moc těšíme na broučky, kteří k nám nově nastoupí.

Kristýna Benešová

ZŠ Felberova

Co bude nového na Felberce?

Jako jediná základní škola v Pardubickém kraji se staneme součástí sítě škol, které budou podporovat české vesmírné vzdělávání, jehož hlavní myšlenkou je motivovat žáky ke studiu technických a přírodovědných oborů. Budeme u nás vytvářet prostředí, které nás posune blíže k evropským vesmírným velikanům. Našimi partnery budou mimo jiné Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy (Planetum) a Hvězdárna a planetárium Brno a budeme také ve strategickém partnerství s Českou asociací science center.

Další novinkou bude rozšíření našich tradičních mimoškolních akcí o vodácký kurz pro žáky 8. ročníku, který plánujeme uskutečnit na jaře, a v neposlední řadě nás čeká příprava a realizace velké přestavby přízemí školy včetně družin a vybudování učebny praktických dovedností s multimediální učebnou.

Jana Pazderová

ZŠ Svitavy-Lačnov

Jak nám JAK pomůže v novém školním roce

Školní rok 2023/2024 pro nás začíná s operačním programem JAK (Jan Amos Komenský). Vypadá to jako slovní hříčka, ale je to fakt. Nový školní rok začínáme s novým operačním programem. S operací v nemocnici to nemá nic společného. Jedná se o v pořadí již čtvrtou finanční podporu škol, kterým se říká šablony. Peníze si musí každá škola zasloužit, takže se učitelé účastní nabízených školení a vzdělávacích kurzů, zaznamenávají, jak inovují školní vzdělávání, připravují povinné projektové dny a k tomu si mohou, pokud to složení dětí dovolí, zaměstnat školního asistenta, případně speciálního pedagoga nebo psychologa. Pokud se podaří nějaké peníze ušetřit, může si škola koupit něco potřebného do výuky...

Díky JAK nemusíme v letošním školním roce propustit ani jednu asistentku, a to je skvělé. Ne všechny školy měly takové štěstí.

Zdeněk Petržela

ZŠ náměstí Míru

Letošní očekávání

Se začátkem školního roku se úplně nejvíc těšíme na naše prvňáčky. Na náměstí otevíráme dvě příjemně nepočetné první třídy. Paní učitelky se tak mohou rozvoji dětí věnovat s maximálním nasazením a s velkou mírou individuálního přístupu. Také naši deváťáci se již těší, až první školní den prvňáčky slavnostně přivítají. Další milá vyhlídka je spojena s očekáváním zavedení programů inovativní výuky, na které budeme v následujících letech čerpat finanční podporu z Operačního programu J. A. Komenského. Na základě zkušeností z minulých let sestavujeme pestrou mozaiku nejrůznějších aktivit, které povedou k rozvoji znalostí a dovedností žáků. Budeme využívat inovativních forem výuky prostřednictvím netradičních vzdělávacích metod a strategií, které vedou děti k rozvoji kreativity, talentu a samostatnosti.

Naším cílem je zvýšit atraktivitu přírodovědných předmětů, výuky jazyků, pracovního vyučování a dalších oblastí tak, aby se žáci mohli rozvíjet co nejlépe.

Jakub Velecký

ZŠ Riegrova

Chyby nám pomáhají

Nevěříte? Jak byste zvolili správné řešení problému, kdybyste z minulosti neměli zkušenost s volbami, které se následně ukázaly jako chybné?

U nás ve škole jsme si dali za cíl změnit pohled na chyby, kterých se dopouštíme a uvědomit si, že kdybychom občas nevykročili po nesprávné cestě, nepoznali bychom, že nevede k cíli. Pro žáky je těžké uvěřit, že jim chyby pomáhají, když otevrou sešit a nevidí v něm jedničku. Proto vznikl úplně nový projekt. Hledáme důvody, proč se chyb bojíme a učíme se vidět svoje omyly jako příležitosti ke zlepšení a růstu. V bezpečném školním prostředí jsou důsledky chyb méně závažné a učíme se přece pro život.

Dovolme si proto dělat chyby, učit se z nich, a tím se zlepšovat. Vždyť i staré lidové moudrosti praví, že žádný učený z nebe nespadl a chybami se člověk učí.

Marie Pelikánová

ZŠ Sokolovská

Škola pro život...

O prázdninách jsme opravdu nezháleli. Díky dotaci 3,3 mil. Kč z operačního programu IROP 21+ a 10% spoluúčasti města jsme realizovali všechny stavební úpravy u nás jak na Pražské, tak i Sokolovské a nakoupili spoustu nových pomůcek včetně počítačů do PC učebny. Projekt „Škola pro život“ odráží náš hlavní záměr – dobře připravit žáky na jejich budoucí nejen profesní, ale také občanský život. Je zaměřen na dvě oblasti: rozvoj informatického myšlení ve vzdělávání a modernizaci vnitřních prostor školní družiny. Chceme žáky naučit využívat digitální pomůcky při hře, v rozvoji logického myšlení, kreativity a samostatnosti, učit a dále je rozvíjet v programování s využitím napříč vzdělávacími oblastmi. Podpora výuky informatiky 21. století zvýší jejich uplatnitelnost a adaptabilitu na trhu práce.

Pokud se děti naučí trávit svůj volný čas aktivně, zvýší se pravděpodobnost, že v tomto modelu budou pokračovat. Vzdělávací centra a „chytré hračky“ v prostředí školní družiny budou spolehlivými pomocníky při podpoře jejich osobnostního rozvoje.

Alena Vašáková

Speciální základní škola a střední škola Svitavy

Přípravné třídy znovu startují

Přípravná třída vítá v naší škole už mnoho let děti, které se zde intenzivně učí dovednostem pomáhajícím úspěšnému vykoupení do základní školy. Rozvíjíme jejich předčtenářskou a předmatematickou gramotnost, zaměřujeme se na záměrné využívání pozornosti, rozvíjíme samostatný mluvený projev a komunikaci, učíme děti naslouchat druhým a vzájemně se respektovat. S dětmi s narušenou komunikační schopností pracuje systematicky školní logopedický asistent. Při práci využíváme především hru, činnosti

ZE SVITAVSKÝCH ŠKOL

výuku a prvky zážitkové pedagogiky. V letošním školním roce otevíráme dvě přípravné třídy a ještě máme volná místa! Rádi vás přivítáme u nás ve škole, kde se nad šálkem kávy dozvíte odpovědi na všechny vaše otázky. Tel.: 461 532 645, e-mail: specialni.skola@svitavy.cz, www.zsspecialni.svitavy.cz.

Magdalena Dvořáková

Základní umělecká škola

Zahájení školního roku v zušce

Doba prázdnin je u konce a my se těšíme na všechny žáky. Rozvrhy stávajících žáků si bude možné zarezervovat přes elektronickou žákovskou knížku od 29. srpna. Zahájení školního roku proběhne 4. září mezi 9. a 15. hodinou. Setkání s rodiči žáků přípravných tříd proběhne 4. září od 15 hodin. Příjímáčí řízení pro ty, co jej nestihli ze zdravotních či jiných důvodů v minulém školním roce proběhne 6. září mezi 15. a 17. hodinou. Pro dospělé zájemce nabízíme i v tomto roce možnost vzdělávání v rámci doplňkové činnosti. V novém školním roce se můžete těšit na již zavedené projekty, kterými jsou v hudebním oboru Šance pro mláďa, Adventní a Vánoční koncert i mnoho dalších koncertů, soutěže Svitavský slavík a Svitavské komoření. Výtvarný obor otevírá další studijní zaměření, ve kterém je multimediální tvorba hlavním předmětem a potěší nás mnoha výstavami. Taneční obor kromě Večera tance chystá i další ukázky své práce. Podrobnější informace naleznete na webových stránkách školy www.zussvitavy.cz.

Renata Pechancová

Gymnázium Svitavy

Aktuálně z gymnázia

Přes 30 let existuje partnerský vztah s gymnáziem v německém Bad Essenu. V první polovině června pobývali nejdříve svitavští studenti v Německu, pak se role vyměnily a studenti svitavského gymnázia týden hostili německé přátele. Obě školy připravily zejména poznávací program, studenti navíc pracovali na společném projektu. V příštím školním roce by se měl uskutečnit další výměnný pobyt, tentokrát s další německou školou, a to s gymnáziem ve Staßfurtu.

Ke konci školního roku patří na gymnáziu neodmyslitelně sportovně-biologický kurz, který proběhl opět na turistické základně v Budislavi, a závěrečný koncert studentů hudební výchovy. Ten byl tentokrát v režii sextánů.

Celkem čtyřikrát proběhne na gymnáziu v 1. pololetí školního roku Den otevřených dveří: 21. září, 19. října, 23. listopadu 2023 a 18. ledna 2024. Stejná akce proběhne ve stejných termínech i na obchodní akademii.

Milan Báča

Obchodní akademie

Stalo se na obchodní akademii

Svitavskou obchodní akademii navštívil v rámci programu *Můžeš podnikat* italský podnikatel Claudio Allavena, který vyprávěl svůj životní příběh, jak se k podnikání dostal, jak ho podnikání naplňuje a snažil se k podnikání žáky inspirovat.

Konec školního roku na obchodní akademii byl opět ve znamení sportovních aktivit, někdy velmi netradičních. Studenti si vyzkoušeli lezení na horolezecké stěně, box, biatlon, branball, proběhl

mezitřídní turnaj ve volejbalu atd. Celkovým vítězem sportovních aktivit se stal tým třídy 3. A. Vyvrcholením všech předprázdninových aktivit byla celodenní velká šifrovaná soutěž, která probíhala na několika místech Svitav.

Celkem čtyřikrát proběhne na obchodní akademii v následujících měsících Den otevřených dveří: 21. 9., 19. 10., 23. 11. 2023 a 18. 1. 2024. Stejná akce proběhne ve stejných termínech i na gymnáziu.

Milan Báča

ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA
MINISTERSTVA VNITRA ČR

211

až **32 500** Kč
pro zdraví vaší rodiny

Přihlaste se k nám do
30.9. 2023

Klientské centrum
Svitavy
Wolkerova alej 92

www.211.cz

4000 Kč
na specifické diety
(pro všechny bez omezení)

3000 Kč
pro těhotné
a maminky

4000 Kč
na péči
o duševní zdraví

KOUPÍM
gramofonové desky

**MIMO dechovky, lidovky
a vážnou hudbu NE!**

Kontakt:
Tel.: 724 229 292
e-mail: fiat1955@seznam.cz

Monika Pelíšková střídá Milana Báču

Jak možná i čtenáři Našeho města ví, došlo během léta ke změně ve vedení Gymnázia, obchodní akademie a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky ve Svitavách. Po 31 letech ve funkci ředitele se rozhodl odejít do důchodu Milan Báča. Od 1. srpna jeho místo po úspěchu v konkurzu zaujala jeho dosavadní zástupkyně Monika Pelíšková. Položili jsme oběma několik otázek. Začneme nejdříve otázkami pro Milana Báču.

Chtěl jste být vždycky učitelem?

„Určitě. Otec byl pedagogem na učilišti, dokonce jsme ve škole nějakou dobu bydleli. Absolvoval jsem gymnázium s pedagogickým zaměřením, následně pedagogickou fakultu. Učitelské povolání je nádherné, moc mě to baví. Uspokojení z naší práce ale není o tom, že někdo se naučil na písemku nebo vyhrál nějakou soutěž. Potěší především setkání s absolventy, od kterých se dozvím, že jsou v životě úspěšní, že má práce k něčemu byla, že je v tom dobrém poznamenala.“

Učil jste jen na svitavské obchodní akademii a gymnáziu?

„Mám výhodu, že jsem od roku 1983 prošel jako učitel všemi třemi druhy středních škol: učilištěm, střední odbornou školou i gymnáziem. Od roku 1983 jsem prošel dvěma učilišti, v roce 1991 jsem se dostal na svitavskou obchodní akademii, od roku 1999 jsem na gymnáziu, které bylo s onou obchodní akademií v roce 2018 sloučeno. Navíc jsem dvacet let učil školský management na Karlově univerzitě v Praze, předtím také literární kritiku na hradecké pedagogické fakultě. Odučil jsem stovky hodin třeba pro dnešní Národní pedagogický institut nebo pro pardubické Centrum celoživotního vzdělávání.“

Funkci ředitele jste vykonával 31 let. Jak se přihodilo, že jste se tím ředitelem stal?

„Kolegové na obchodní akademii mě v roce 1992 přesvědčili, abych se přihlásil na uvolněné místo ředitele. Bylo mně sice jen 33 roků, ale měl jsem v té době zkušenost práce zástupce ředitele, tak to pro mě byla výzva. Po několika letech jsem cítil, že potřebuji změnu, proto jsem se v roce 1999 přihlásil do konkurzu na místo ředitele svitavského

gymnázia, kde jsem jako ředitel působil téměř čtvrt století.“

Co se Vám za ta léta ředitelování podařilo?

„Bylo toho hodně. Podílet se především na přípravě několika tisíc mladých lidí na vysokou školu, profesi, do života, to není malý úspěch. Zavedli jsme před téměř třiceti lety ve Svitavách vyšší odborné studium jako na jedné z prvních škol u nás, byli jsme třetí školou v ČR, která měla internet, zřídili jsme fungující jazykovou školu nebo univerzitu třetího věku, po sloučení se nám podařilo stabilizovat obchodní akademii. Z velkých investičních akcí bych připomněl výstavbu sportovní haly Na Střelnici, zateplení školy, modernizaci sportovišť nebo školní jídelny. A také desítky, možná stovky malých i velkých projektů. Nic by však nešlo bez kvalitního personálního zázemí školy, bez podpory většiny rodičů našich žáků, ale také kraje a naší radnice.“

Je něco, na co nerad vzpomínáte?

„Hodně naší práci komplikovalo období proticovidových opatření. I když jsme v té době udělali nepředstavitelný kus práce, nerad na to vzpomínám.“

Skončil jste ve funkci ředitele, jaké jsou nyní Vaše plány?

„Dosáhl jsem důchodového věku. Mohl jsem ve funkci ředitele ještě rok být, energie a nápady by byly, cítil jsem, že jako důchodce bych měl uvolnit místo. Pár hodin týdně budu na gymnáziu učit český jazyk a literaturu a literární seminář. Dohodli jsme se s novou paní ředitelkou, že nějakou dobu povedu univerzitu třetího věku, budu také ještě v Pardubicích učit školský management při přípravě budoucích ředitelů škol, chci napsat novou knihu a dohánět spoustu restů.“

Od sloučení gymnázia s obchodní akademií byla na „obchodce“ zástupkyní ředitele Monika Pelíšková. Veřejnost ji možná zná jako tlumočnicku a překladatelku do němčiny nebo jako lektorku z jazykových kurzů německého jazyka. A zde jsou otázky a odpovědi na ně právě od nové ředitelky školy.

Jak jste se dostala k učitelské profesi?

„Bude to asi znít jako klišé, ale já jsem chtěla být učitelkou odjakživa, učitelská profese mě lákala vždy. Ještě na gymnáziu jsem po maturitě na filozofickou fakultu do Brna, kde jsem vystudovala německý jazyk a filozofii. V průběhu studia jsem německý jazyk vyučovala pro jednu vzdělávací agenturu a ještě před dokončením studií jsem přijala pracovní nabídku tehdejšího ředitele obchodní akademie Milana Báči a již jsem zde zůstala.“

Máte zkušenost s výukou na obchodní akademii i na gymnáziu. Jsou nějaké odlišnosti v práci učitele na těchto částech školy?

„Kromě toho, že učíte v jiné budově, ani moc ne. Žáci jsou všude stejní, někteří jsou svědomití a pilní, jiní se studiu věnují méně nebo jim to zkrátka nejde tak dobře. Práce učitele je ale stejná – učit, motivovat, odkrývat obzory a hlavně inspirovat. V čem se oba obory liší, je samozřejmě zaměření. Gymnázium je všeobecně zaměřené a připravuje pro studium na vysoké škole. Obor obchodní akademie se orientuje na konkrétní obor, nabízí odborné předměty, odbornou praxi, absolventi mohou hned do praxe, ale mohou studovat i na vysoké škole.“

Měla jste někdy ambici stát v čele školy?

„Přestože mě práce učitelky velmi baví a naplňuje, musím přiznat, že tuto ambici jsem měla, proto jsem se přihlásila do konkurzu na místo ředitelky školy. Mohu zde zúročit mé manažerské zkušenosti z doby, kdy se řešily složité personální změny na OA, ale především zkušenosti zástupkyně ředitele z mého působení ve škole po sloučení gymnázia s OA v roce 2018. Nedávno jsem také absolvovala kvalifikační studium pro ředitele škol.“

Představíte nám nějaké své vize z koncepce, kterou jste u konkurzu prezentovala?

Chtěla bych, aby škola byla stabilní, neohrožovala základy, na kterých vyrostla, zároveň však byla otevřená inovacím a změnám, aby byla důvěryhodná pro žáky, rodiče a veřejnost. Konkrétně bych chtěla například posilovat brand školy, udržet všechny obory školy včetně jazykové školy a U3V, udržet a zvyšovat kvalitu pedagogického sboru, reorganizovat úsek školního poradenství, navázat užší kontakty s vysokými školami, zavést portfolio žáka, rozvíjet nadané žáky, posilovat u žáků finanční a mediální gramotnost a kritické myšlení, modernizovat vnitřní i venkovní vybavení našich budov a mnoho dalšího.“

Jak vlastně vypadá takové převzetí školy, která má v regionu poměrně dobré jméno?

„Není to tak, že převzmete klíče a pár hesel. Ve skutečnosti je předávaná agenda daleko složitější, zejména jde o dokumentaci školy, hospodaření, majetek, archiv, personální problematiku... Ještě před prázdninami jsem zahájila rozhovory se zaměstnanci školy. Nejdůležitější bylo představení týmu, který školu povede, což jsou mí dva noví zástupci: na gymnáziu Přemysl Dvořák a na obchodní akademii Žaneta Vomáčková. Společně zastupujeme přírodovědné, odborné a humanitní vzdělání.“

Na co se ve své nové práci nejvíce těšíte?

„Nejvíce se těším na to, co nového se naučím, co dalšího mi moje práce přinese a kam to posune naši školu. Mám svoji práci totiž moc ráda a velmi si vážím toho, že jsem dostala příležitost uplatnit svůj talent a zkušenosti v její prospěch. Hodně štěstí!“

(red)

Michal Kadlec

Sbírka Dokud ještě není pozdě..., jejímž autorem je kulturní pracovník Střediska kulturních služeb Michal Kadlec, přišla mezi úzký okruh čtenářů před několika měsíci. Bez zajímavosti není, že ji autor vydal vlastním nákladem.

Jde o Vaši prvotinu?

„Není to vlastně prvotina. Prvotina se jmenovala časem... a vydal jsem ji vlastním nákladem asi před patnácti či více lety. Byla to útlá sbírka povídek, textů a pár básní k tomu. Ale pod některé z nich bych se už dneska asi nepodepsal. Takže *Dokud ještě není pozdě...* je můj druhý literární výtvor a vyšel loni na Vánoce. Přiblížit by se dala asi jako sbírka víceméně lyrických a posmutnělých povídek o lidech a jejich trápení.“

Jak dlouho soubor třinácti povídek vznikal?

„Nejstarší z nich se objevily v trochu jiné verzi už v té prvotině, takže už jsou plnoleté. Pak v průběhu let vznikaly další a nejmladší přišly na svět asi dva měsíce před tím, než šla kniha do tisku.“

Co je pro psaní Vaší inspirací a o jakých tématech píšete?

„Pro většinu povídek mi byla inspirací hudba. Občas je to celá skladba, její atmosféra, občas jen střípek textu. Tu a tam jsou to i fragmenty z mého života, života mých známých, sny nebo inspirace uměleckými díly. Ale rozhodně to nejsou autobiografické povídky, jak si někteří myslí. Tematicky je většina mých povídek o vztazích mezi lidmi. Občas je to více zakuklené, schované v metaforách, ale téměř vždy je to o lidech, jejich strastech a špatné komunikaci. A řekl bych, že téměř polovina povídek reflektuje problémy lidí s odlišnou sexuální orientací či identitou.“

Která z povídek se Vám psala lehce, která Vás nejvíce potrápila? A kterou máte nejraději?

„Úplně bezbolestně přišla na svět povídka *Lehounci*. Inspirována jednou písní Tori Amos byla na světě za jedno pozdní odpoledne a rozhodně je to jedna z mých nejoblíbenějších. Nejvíce mě asi potrápila ta nejdělsí, podle které je vlastně sbírka pojmenována *Dokud ještě není pozdě...* Ta je zasazená do počátku devadesátých let a hlavní hrdina v ní umírá na AIDS. A ta skutečně bolela. Na druhou stranu můžu říct, že je asi velmi působivá. Pro některé možná až příliš. Tak tu mám taky rád. A vlastně bych nedokázal říct, kterou rád nemám. Jsou to všechno koneckončů moje děti...“

Publikaci jste vydal vlastním nákladem, jak se to vlastně dělá? Jaké jsou ohlasy čtenářů?

„To je jednoduché. Když máte napsáno, musíte sehnat někoho, kdo udělá jazykové korektury. Pak grafika, který vám udělá sazbu, šikovného fotografa, který nafotí obálku a pak už to všechno jen zaplatíte. A jaké jsou ohlasy čtenářů? Velmi záleží na tom, jak moc mě čtenáři znají, a podle toho jsou více či méně překvapeni.“

Pavel Černý

Jedním ze svitavských autorů, kteří mají za sebou opakovaně úspěšnou publikační činnost, Pavel Černý (*1956). Svitavský rodák prožil dětství a mládí v Krouně na Vysočině, od roku 1984 žije opět ve Svitavách. Vystudoval dřevařskou průmyslovku a Vysokou školu lesnickou a dřevařskou ve Zvolenu. Působil v dřevařském průmyslu v různých technických funkcích, řadu let učil odborné předměty na střední odborné škole v České Třebové. Píše a publikuje básně, je autorem i prozaických textů.

Celý život se profesně zabýváte dřevem. Jak to jde dohromady s poezií?

„Budu trochu parafrázovat jednu filmovou hlášku: I dřevař může psát básně. K poezii jsem měl vždy blízko. Miluji verše Seiferta, Nezvala, Vllona a francouzských prokletých básníků. A měl jsem velké štěstí na učitele. Ti mě k literatuře přivedli, vedli mě k četbě. Na střední škole jsme měli učitele, kteří z politických důvodů přešli z gymnázia na průmyslovku. Měli jsme možnost o literatuře otevřeně a bez obav diskutovat. A navíc do toho všeho vstoupily první lásky. A za našich časů bývalo běžné, že student psal básničky o lásce.“

A co Vás vedlo k tomu, že jste začal básničky publikovat?

„Byla to tak trochu náhoda. Sestra byla lékárnice, zveřejňoval jsem básničky v lékárně. A lidem se ty verše líbily. Následovalo několik literárních čtení, kde jsem měl možnost své verše prezentovat – od Prahy až třeba po Potštejn. Tak byla vydána moje první sbírka lyrických básní s názvem *Den stromů*. Byla vyjádřením mého vztahu k přírodě, ke stromům. Taková poezie výzev. Další sbírka s názvem *Chvála stromů* zatím nevyšla, ale svitavská veřejnost měla možnost se s texty seznámit, když jsem je prezentoval na Živé zdi, tedy v uličce, která vede z náměstí Míru na Malé náměstí.“

Před několika měsíci jste pokřtil sbírku pro děti. Proč najednou knížka pro děti?

„Jsem několikanásobným dědečkem, chtěl jsem vnoučatům udělat radost. A tak vznikla sbírka s pracovním názvem *Dědečkova říkadla*. Protože se styl těch říkadel líbil, sbírku jsem

Ale většinou se to asi potkává s pozitivním ohlasem. Často ale slýchávám, jak smutné a temné jsou některé z mých povídek v kontrastu s tím, že jsem na veřejnosti spíš veselý člověk...“

Druhotina končí několika kapitolami rozepsané novely apoCalypso. Kdy se jí dočkáme?

„*ApoCalypso* je projekt, který začal vznikat za CoVidu. A s tím souvisí i téma a forma rozpracované novely. Je to vlastně dystopický obraz nepříliš vzdálené budoucnosti, kdy si lidská společnost nedokázala poradit s infekcí a na světě zůstalo jen minimum lidí, kteří se snaží povstat z popela. Jak to dopadne a kdy bude dopsáno, je zatím otázka i pro mě. Ale pracuji na tom...“

Ptal se: Petra Soukupová

doplnil i několika básničkami se svitavskými motivy. Změnil jsem trochu obsah, ale i název. Vydání knížky *Svitavská říkadla* podpořila svitavská radnice a knížka je dnes předávána jako jeden z dárků při vítání občánků.“

Pro děti jste začal psát také pohádky.

„Zaměřil jsem se na to, aby moje pohádky byly víc z reálného života. Napsal jsem jich zatím jen několik, jednu jsem prezentoval před svitavskými dětmi na akci pro malé čtenáře v městské knihovně. Pohádka *Neposlušná záložka* se dětem líbila. To mě zase motivovalo. Děti jsou pro mě zvlášť krásnou cílovou skupinou. Jsou to vděční čtenáři, posluchači. A nezůstal jsem jen u literatury. Začal jsem vyrábět i hračky, samozřejmě z dřeva.“

Na co se mohou Vaši čtenáři těšit?

„Rád bych především dotáhl do konce některé rozdělané projekty. Jedním z nich je sbírka *Poezie od hoblice*. Hlavním tématem je zase dřevo. Básničky jsem již prezentoval na chodbě školy, kde jsem učil, i v hodinách před žáky. Chtěl jsem měnit jejich vztah k literatuře, poezii. Rád bych vydal již zmiňovanou sbírku *Chvála stromů*, v šuplíku mám také duchovní poezii, pod názvem *Pro potěchu duše* ji dávám přátelům. Zabývám se také prózou. Sepsal jsem vzpomínkové texty na mé dětství, na zajímavé postavy mého mládí. Část jich je už teď součástí knížky *Krounská čítanka*, kterou vytvořil můj přítel a spisovatel Jaroslav Hubený. I na tom chci dál pracovat.“

Ptal se: Milan Báča

Svitavy a tradice.

Výstava historických vozidel

Kompletní online galerie
městských akcí:
www.zonerama.com/Svitavyavv

Dny otevřených ateliérů v městském muzeu a galerii

Fotografie: Jiří Marek

Fotografie: Miroslav Bouček, Jitka Olšánová

Kalendář akcí 2023

28. 8.–2. 9. / po–so / muzejní zahrada

XIII. Řezbářský memoriál Aloise Petruse

Memoriálu se zúčastní pět řezbářů, kteří tentokrát budou z hrubých a neotesaných kmenů vytvářet lavičky na téma dopravní prostředky. Můžete je sledovat při práci a v podvečer si posedět na muzejní zahradě.

28. 8. / po / 18:00 / muzejní zahrada

Do větru a Točkolotoč

Zahajovací dvojkoncert Řezbářského memoriálu Aloise Petruse a celého TOP týdne. Občerstvení zajištěno, vstupné zdarma.

1. 9. / pá / 19:00 / Galerie Venkovka

Nové obrazy pro Galerii Venkovka

Vernisáž obrazů vzniklých v netradičním prostředí zahrady římskokatolické fary ve Svitavách a nově umístěných ve svitavské venkovní galerii.

1. / pá / 20:00 / náměstí Míru (dolní část)

Tata Bojs a MoveBreakers

Dvojkoncert v rámci Svitavských letních slavností

Tata Bojs jsou česká kapela založená v roce 1988. Zakládajícími členy jsou Milan Cais (bicí) a Marek Huňat (neboli Mardoša; baskytara), dalšími stálými členy jsou Vladimír Bár, Dušan Neuwerth a Jiří Hradil. MoveBreakers zaškatulkovat nelze, možná partybeat. Basa dodává šťávu elektronice od zkušeného producenta Aleše Hynara. Uhrančivou zpěvačku se silným hlasem podporuje v melodických akordeon s pozounem. Vstupné: 100 Kč.

2. / so / 14:00 / Svitavský stadion

Festival volnočasových aktivit

Prezentace spolků a organizací, které se ve Svitavách starají o váš volný čas.

2. / so / 14:00 / náměstí Míru

(dolní část)

31. slavnost dechových hudeb

Ve 14:00 slavnostní zahájení, mažoretky Violety Dětrichov, ve 14:30 žákovský dechový orchestr (Základní umělecká škola Svitavy), v 15:00 Svitavská dvanáctka, dále pak zahraje v 16:00 Astra Svitavy a na úplný závěr okolo 17:00 Březovanka. Slovem provází Pavel Pospíšil. Vstupné: zdarma.

2. / so / 16:00 / Farní stodola

Jiřínková slavnost

K tanci i poslechu zahraje od 18 hodin kapela Moka Band z Hradce nad Svitavou, občerstvení pod taktovkou týmu z Kavárny v parku nabídne osvědčené pochutiny jako je dobré pivo, uzené klobásky, tortilly, zákusky. Vstupné je dobrovolné.

2. / so / 16:00 / muzejní zahrada

Slavnostní ukončení XIII. Řezbářského memoriálu Aloise Petruse

Představení řezbářů a předání vzniklých soch (laviček) starostovi města Svitavy.

3. / ne / 10:00–17:00 / náměstí Míru (dolní část)

Cimbálová muzika Aleše Smutného se zpěvákem Karlem Hegnerem Alfarsnec

Petr Lüftner a kapela

Hudební program na dolní části náměstí v rámci poutě ke sv. Jiljí.

Harmonogram: 10:00, 12:15 a 14:30 – CM Aleše Smutného se zpěvákem Karlem Hegnerem

11:25 a 15:25 – Alfarsnec

13:40 a 16:20 – Petr Lüftner a kapela

Vstupné: zdarma

3. / ne / 11:00–17:30 / náměstí Míru

(horní část)

Divadelní pouť s Vítou Marčíkem, Dominikem Tesařem a kapelou Chyťej ušima

11:00–11:30 šermířské vystoupení

– HERETIK Mohelnice

11:30–12:00 Zrození komedianta

– Divadlo Víti Marčíka

12:00–13:00 Pes a Drak – Divadlo

100 opic (Dominik Tesař)

13:00–14:00 Bajaja – Divadlo Víti Marčíka

šermířské vystoupení

– HERETIK Mohelnice

14:30–15:00 Svatba v kádi Galilejské

– Divadlo Víti Marčíka

15:00–16:00 Král Ječmínek

– Divadlo 100 opic

16:00–16:30 šermířské vystoupení

– HERETIK Mohelnice

16:30–17:30 koncert kapely CHYŤEJ UŠIMA

Vstupné: zdarma

3. / ne / 19:00 / kostel Navštívení Panny Marie

Missa brevis – duchovní skladby Zdeňka Krále

Missa brevis současného hudebního skladatele a klavíristy Zdeňka Krále byla poprvé provedena v roce 2017 ansámblem Musica da camera Brno pod vedením Martina Franzeho. Je zkomponována pro sólový soprán a baryton, smíšený sbor, varhany, smyčcový kvartet a kontrabas. Sólový part tenorbarytonu nejčastěji zpíval Kuba Kubín a interpretkou náročného sopránového partu byla doposud pouze Lenka Cafourková. Pod vedením úspěšného dirigenta Martina Franzeho (svitavského rodáka) účinkují: Lenka Cafourková, soprán, Kuba Kubín, tenor, Smíšený komorní sbor Musica da camera Brno a Pěvecké sdružení DALIBOR Svitavy. Vstupné: dobrovolné.

4. / po / 10:00 / dětské oddělení knihovny

Bookstart – klub pro děti do tří let

Zve rodiče s dětmi do 3 let na setkání do knihovny. Akce probíhá v rámci projektu Bookstart – s knížkou do života, který je zaměřen na podporu čtenářství od raného věku dítěte.

5. / út / 15:00–17:00 / park Jana Palacha

Happening s MC Krůček

ZNÁTE Krůček? Během piknikového odpoledne vám představíme jednotlivé kluby, na které můžete v letošním školním roce těšit.

5. / út / 19:00 / Fabrika

Královny

Hrají: Vilma Cibulková, Jana Boušková / Martina Hudečková, Karolína Půčková. Královny jsou komedii plnou upřímného humoru, ze kterého občas mrazí v zádech. Délka představení: 120 minut s přestávkou. Vstupné: 550 Kč. Předprodej vstupenek v síti SMSticket a v recepci KC Fabrika.

7. / čt / 18:30 / Fabrika

Taneční pro mládež

Naučíte se základům standardních a latinsko-amerických tanců a pravidlům společenského chování. Kurz obsahuje 10 lekcí po 3 vyučovacích hodinách, dále 2x prodloužená (4 hodiny) a 1x věneček s kapelou. Zápis do kurzu probíhá na našem webu: www.kultura-svitavy.cz, kde naleznete veškeré informace, nebo můžete volat na tel. čísla: 461 535 220, 604 226 348. Cena celého kurzu je 2000 Kč za jednotlivce.

8. / pá / 19:00 / Fabrika

HateFree Stage: Comedy night

Stoprocentně nekorektní a přesto 100% HateFree večer plný humoru. Celý večer moderuje nekompromisní a přece milovaná Adéla Elbel. Nevhodné pro děti do 15 let! Vstupné: zdarma.

8. / pá / 20:00 / klub Tyjatr

Rockotéka

Rockové hity minulosti i současnosti + hrajeme na vaše přání.

11. / po / 10:00–16:00 / Fabrika

Veletrh sociálních služeb

Přijďte se osobně seznámit s nabídkou sociálních služeb, nechat si změřit tlak, vyzkoušet si masáž či zážitky indisponovaných osob na vlastní kůži. Vstupné je zdarma.

13. / st / 13:00–16:00 / Fabrika, učebna č. 1

Jak na chytrý telefon a tablet pro začátečníky

Seminář pod vedením lektora z organizace Moudrá Sovička, která se zabývá digitálním vzděláváním seniorů. Je třeba se předem registrovat na emailu sy@booksy.cz, nebo telefonicky na čísle 461533295 nebo elektronicky přes formulář zveřejněný na webu knihovny. Pořádá městská knihovna.

Vzdělávací akce probíhá v rámci programu Digitální odysea pod hlavičkou Sdružení knihoven za spolupráce Moudré Sovičky a Nadace Vodafone díky níž jsou nabízené akce zcela zdarma.

13. / st / 16:00 / dětské oddělení knihovny

Čtenářský klub

Hlavní náplní klubu je práce s knihou – předčítání, vyprávění, tvoření. Klub je určen pro děti od 3 do 7 let. Zve všechny malé i velké knihomoly!

14. / čt / 18:00 / klub Tyjatr

Tajné služby a hledání pokladů

Kapitoly z dějin studené války. Každý válečný

konflikt s sebou nese množství ztrát cenných předmětů a také úsilí zachovat hodnoty ať už států, organizací nebo jednotlivců – ať už jde např. o poklad templářský nebo poklady nacistické. Historii hledání několika evropských pokladů tajnými službami naznačí spisovatel a ředitel televize CS HISTORY Milan Zacha Kučera. Vstupné 60 Kč. Pořádá městská knihovna.

15. / pá / 20:00 / klub Tyjáš

Rockový kvíz

Přijďte si ověřit vaše znalosti rockové hudby. Zábava pro všechny, spousta muziky + živě hraní, zajímavé ceny. Rezervujte si svá místa. Startovné: 50 Kč.

17. / ne / 14:00–16:00 / Obřadní smuteční síň ve Svitavách

Dny evropského dědictví

Od 14:00 přednáška docentky Radomíry Sedlákové o významných stavbách posledního rozloučení (krematoria, smuteční síně apod.) a od 15:00 představení Obřadní smuteční síně ve Svitavách jako významné stavby moderní architektury v podání architekta Radima Oblouka.

17. / ne / 18:30 / klub Tyjáš

LiStOVáNi.cz: Literární hysterie

Literární hysterie své hrdiny zbavuje nálepek a popisuje jejich životy tak, jak skutečně proběhly. Plus minus. Literatura je sexy, stejně jako knížka Průvodce literární hysterií 19. století od české influencerky, popularizátorky literatury Karolíny Zoe Meixnerové, známé také jako "cojezoe". Ted se vydává na turné s projektem Listování také proto, aby představila svou poslední knihu Národní opruzení.

Účinkují: Karolína Zoe Meixnerová a Pavel Oubram. Vstupné: 120 Kč. Pořádá městská knihovna.

19. / út / 17:30 / Muzeum esperanta

Cestovatelský večer Asociace Brontosaura

V pořadí 214. cestovatelský večer Asociace Brontosaura nazvaný Portugalské souostroví Madeira uvádí Robert Bazika. Vstupné: 40 korun.

19. / út / 19:00 / Fabrika

Oscar Wilde: LORDI

Skandální salonní komedie podle Oscara Wilde a R. Rosse hraná ve slovenštině. Tři rozpustilí lordi hrají mezi sebou hru, ve které si rozdělují dámy. Za sexuální úspěchy či neúspěchy s nimi si nadělují červené a černé body. Až jednoho dne, jeden z lordů poruší pravidla hry. Hrají: Martin Hofmann, Filip Rajmont, Peter Serge Butko. Nevhodné pro děti do 15 let! Vstupné: 490 Kč. Předprodej vstupenek v síti SMSticket a v recepci KC Fabrika.

20. / st / 17:00 / Fabrika

Kurzy angličtiny

Začátečníci (Tomáš Kotrejch) vždy ve čtvrtek od 17:00–18:30 hod., mírně pokročilí (Tomáš Kotrejch) vždy ve středu od 17:00–18:30 hod. a středně pokročilí (Michal Kadlec) vždy ve středu od 17:00–18:30 hod. Cena celého kurzu činí 3700 Kč s rozsahem 60 vyučovacích hodin (30x2 hodiny jednou za týden). Otevření kurzu závisí na počtu přihlášených! Přihlášky

přijímáme on-line na: www.kultura-svitavy.cz nebo osobně na recepci Fabriky, a to do 13. 9. 2023.

20. / st / 15:00 / Fabrika

Duhové křídlo 2023

Pardubický kraj a Národní rada osob se zdravotním postižením Pardubického kraje si Vás dovoluji pozvat na slavnostní vyhlášení ceny Duhové křídlo 2023.

PROGRAM

15:00–16:30 udílení cen
16:30–17:00 hudební vystoupení skupiny ŠoufíŠou

17:00–18:30 společenský raut

Záštitu převzal a patronem Duhového křídla je Pavel Šotola, radní Pardubického kraje. Moderuje Zuzana Nováková, rezervace míst Lenka Skokanová na tel.: 736 751 202. Vstupné: zdarma.

22. / pá / 19:00 / klub Tyjáš

Phishbacher Trio hraje The Beatles

Newyorský rezident a fenomenální jazzový klavésista Walter Fischbacher přijede do Svitav se svým triem představit své poslední album „Phishbacher Trio plays The Beatles“. S pomocí hvězdné sestavy (Petr Dvorský – kontrabas, Ulf Stricker – bicí) vykouzlí z důvěrně známých melodií malé a neotřele vybroušené dýmáky. Vstupné: 200 Kč, KPH: 150 Kč. Předprodej vstupenek v recepci KC Fabrika a na místě v den konání koncertu.

23. / so / 13:00–17:00 / Fabrika, foyer

Odpoledne deskových her

Opět zveme všechny zapálené hráče společenských her, aby si (sami, nebo s kamarády) přišli zahrát své oblíbené deskovky, nebo se nechali naučit něco nového. Při hraní se nebojte k někomu přisednout a seznámit se s dalšími hráči. Případné dotazy pište na ke@booksy.cz (Kristián Klein). Vstupné dobrovolné.

23. / so / 15:00 / městské muzeum a galerie

Hřebečsko – neznámé a zapomenuté

Vernisáž výstavy o historii, biologii a geologii Hřebečska, která se uskuteční v rámci Dnů česko-německé kultury, pořádaných Společností česko-německého porozumění Walthera Hensela v Moravské Třebové.

24. / ne / 14:00–16:30 / NPR Rohová

Po Svitavsku za přírodou Hřebečska

Vycházka spojená s poznáváním fauny i flóry jednoho z biologicky nejceněnějších míst našeho regionu. Sraz ve 14:00 na parkovišti hostince U tety. Pořádá ZO ČSOP Svitavy a Městské muzeum a galerie ve Svitavách. Vedou Pavel Lustyk, Kamil Sopoušek a Jakub Vrána. Akce je zdarma, v případě špatného počasí (silný déšť) se však nekoná.

26. / út / 10:00 / Fabrika, aula

Virtuální Univerzita třetího věku

– zájmové studium pro seniory

Informativní schůzka a první přednáška na téma Evropské kulturní hodnoty. Systém výuky je založen na video přednáškách vysokoškolských lektorů. Lektorů tedy nejsou fyzicky přítomni, ale záznam přednášky je promítán

prostřednictvím internetu. Po každé přednášce se vyplní společný test. Na následné samostatné studium se předpokládá doba 14 dnů. Studenti by měli ovládat základy emailové komunikace. Pořádá městská knihovna.

29. / pá / 20:30 / klub Tyjáš

VANESSA Meisterstücke tour

+ After party Dj JOSHEK

Vanessa je zlo. Průkopníci drsné odnože elektronické hudby zvané EBM (electronic body music) v Česku s přibývajícím roky neměkknou, ba naopak. After party, Dj JOSHEK. Vstupné: 320 Kč předprodej (recepce Fabrika, klub Tyjáš, SMSticket), 370 Kč na místě.

30. / so / 13:30 / okolí rybníka Rosnička

Pohádkový les

Už 28. ročník Pohádkového lesa pořádají TOM Zálesáci Svitavy. Start je na pláži u rybníka Rosnička od 13:30 do 15:30 hodin. Startovné je 50 korun, účastníci v maskách budou mít vstupné zdarma. U chaty Rosnička bude od 16:15 hodin probíhat hudební představení od skupiny Pískodvojka.

30. / so / 17:00 / Fabrika

Silné řeči

Nejznámější slovenská stand-up komička Simona Salátová vyrazí na česko-slovenské turné se svým hodinovým stand-up speciálem Donaha! Simona vám postupně odhalí, co se skutečně skrývá za vztahy, tělem, rodičovstvím i mužsko-ženskými stereotypy. Její typický pozorovací talent a precizní pointy způsobí, že budete vedle kývání hlavou plakat smíchy. Znáte ji z internetu, ale naživo je ještě lepší! Příležitost strávit více než hodinu se Simonou se neodmítá a jen tak se neopakuje. Vstup na show od 15 let. Vstupné: 490 Kč. Předprodej vstupenek v síti SMSticket a v recepci KC Fabrika

30. / so / 20:00 / klub Tyjáš

Oldies Party

Nejlépejší party s hity 60. až 80. let, zahrajeme na vaše přání české i zahraniční fláky.

Výstavy

Městské muzeum a galerie

9. 6.–20. 9.

Kolébky civilizace

Hravá výstava Kolébky civilizace představuje formou věrných modelů starověký Egypt, Mezopotámii a počátky Řecka. K vidění i obdivu jsou vystaveny například repliky pyramid, busty Nefertiti, Tutanchamonovi pohřební vybavy či antických amfor, sošek a idolů. Pro děti je připravena řada her a zábavných úkolů.

9. 6.–10. 9.

Zapomenuté hračky minulosti

Výstava hraček 19. a počátku 20. století přibližuje návštěvníkům jejich historický vývoj i vědní život dětí v naší minulosti. Prezentovány jsou hračky mechanické poháněné parním strojem, hodinovým strojkem nebo elektřinou, ovšem těšit se můžete rovněž na stolní hry, stavebnice, panenky, dětské kuchyňky, pokojíčky

a obchody, kočárky a dětská vozítka, hračky na písek a další.

21. 9.–26. 11.

Hřebečsko – neznámé a zapomenuté

Hravá výstava představuje historii a život i neživou přírodu Hřebečska. K vidění jsou například modely zaniklých staveb, místní kroj, vypaná i živá zvířata a vzácné zkamenělé pryskyřice. Pro děti je připravena řada her a zábavných úkolů.

27. 9.–1. 10.

Houby Svitavska

Mykologická výstava živých hub našeho regionu, spojená s programy pro školy a mykologickou poradnou Josefa Zedníka. V době konání výstavy bude muzeum otevřeno i přes sváteční, sobotní a nedělní dopoledne.

Stálé expozice

Labyrint svitavských příběhů

Z historie praní

Hledání hvězdy Davidovy

Oskar Schindler – Spravedlivý mezi národy Svitavské vily

Střípky ze svitavské přírody

Nová mini-expozice ze světa přírody města slouží jako krátké seznámení s místními zajímavými i vzácnými rostlinami, zvířaty, houbami, horninami a zkamenělinami. K vidění je například známá vydra říční, nenápadná ropucha zelená, bystrozraký ostříž lesní, jedovatá majka či pestrý ledňáček říční. Nechybí ani pozůstatky druhohorního moře, otáčivý herbář, stavba ptačí budky či pozorování drobných organismů pod lupou.

Živá zed'

venkovní galerie u Alberta

11. 9. – 30. 10.

Ondřej Klusák

Fotografie svitavské fauny

Muzeum esperanta

Ottendorferův dům (za čajovnou)

Jako jediné svého druhu v ČR muzeum představuje slovem i obrazem jazyk esperanto. Informuje o zajímavostech z historie i o možnostech současného využití znalosti jazyka, vystavuje knižní, fotografické, sběratelské a umělecké artefakty. Komentované prohlídky po objednání: Líba Dvořáková 604 377 616 nebo městské muzeum 461 532 704.

Fabrika

Foyer

1. 9.–31. 10.

Zuzana Mičková: výstava maleb

Home for the Soul

Výstava velkoformátových abstraktních maleb moravskotřebovské výtvarnice a středoškolské kantorky Zuzany Mičkové by se mohla považovat za jubilejní, k třicátému výročí její aktivní výtvarné činnosti. S pracemi této výtvarnice, malbami a keramikou, se můžeme již 20 let setkávat na výstavě výtvarníků svitavského okruhu Přehlídka. Výstava ve foyer velkého sálu

v kulturním centru Fabrika je rozsahem mimořádnou a dosud největší prezentací jejích maleb. Jedná se o kolekci nejnovějších obrazů, které byly vytvořeny konkrétně pro tuto výstavu. A proč název výstavy „Dům pro duši“? Název výstavy koresponduje s podstatou maleb na plátně, tvořených s důrazem na harmonickou barevnost a zajímavou texturu, k čemuž autorka využívá vlastní kombinovanou techniku. Autorka považuje své práce především za formu důvěrného dialogu s divákem.

Rodina na 100 %

18.–29. 9.

Putovní výstava, která vám obrazem i textem přiblíží životní zkušenosti deseti pěstounských rodin z Pardubického kraje. Své příběhy zde vypráví dnes již dospělé děti z pěstounské péče. Pěstouni vyjadřují, jak se pro tuto práci rozhodli, co jim tato životní zkušenost přinesla a proč má podle nich pěstounství smysl. Výstavu zpracoval Krajský úřad Pardubice v roce 2020. Pro Svitavy ji zapůjčila organizace Děti patří domů, z.s., která již 15 let působí v Pardubickém kraji v oblasti náhradní rodinné péče a sídlí ve zde Svitavách. Ve Foyer Fabriky ji uvidíte pouze ve dnech 18.–29. září 2023.

3. patro

19. 9.–25. 10

Cesty duše

Od 19. září bude probíhat další ročník výstavy „Cesty duše“. Výtvarné artefakty vytvořili lidé při hospitalizaci na Psychiatrickém oddělení Svitavské nemocnice. Vernisáž, která proběhne 19. 9. od 17:00, doprovodí písničkářka Pavla Boučková a František Vomáčka.

Následuje přednáška na téma „Život s duševním onemocněním“. Srdečně zveme nejen lidi s duševními problémy a jejich rodinné příslušníky, ale širokou veřejnost! Duševní zdraví je stejně důležité jako zdraví fyzické, často jde jedno s druhým ruku v ruce. Duševní zdraví je prozatím bohužel ve společnosti opomíjeným tématem. Součástí destigmatizace je i ochota se o duševním zdraví začít více bavit. Proto je potřeba vytvářet otevřenější a bezpečnější prostředí ve společnosti. Ve spolupráci s SKS Svitavy pořádá Psychiatrické oddělení Svitavské nemocnice a odbor sociálních věcí Pardubického kraje.

Pasáž a 4. patro

Kristýna Tronečková

Od září se Fabrice můžete těšit na výstavu fotografií ke knihám Cesty za štěstím a Cesty za štěstím 2 Kristýny Tronečkové, která vás vtáhne do příběhů z Bhútánu, Izraele, Islandu, Norska, Arménie a Číny. Fotografie, stejně jako knihy, odrážejí přístup ke štěstí ve vybraných koutech světa. A od října se chystá také výstava o Turecku, Kostarice a Japonsku k nové knize Cesty za štěstím 3, která vychází letos na podzim.

Divadlo Trám

1. 9.–30. 9.

Jiří Lidmila – Zachycené okamžiky

Narodil se 26. dubna 1974 v Poličce, ale celý život žije v malé vesničce s malebným názvem Půlpecen na hranici Čech a Moravy. A možná i nejen proto má blízko k oběma krajům. Krásné

věci nejsou nikdy omezené hranicemi. Fotí tedy tu i jinde, malé i velké věci, detaily i celky, zátěže i krajiny, lidi i prostor. Prostě cokoli, co ho nějakým způsobem zaujme nebo zaladí jeho oku. A především fotí jen tak pro sebe, bez ambicí a bez velkých očekávání. Takže jestli se fotky Jiřího Lidmily zalíbí ještě i někomu jinému, udělá mu to radost.

Kino Vesmír

5.–6. / út, st / 19:30

Oppenheimer USA 2023

Oppenheimer je příběhem muže, který riskoval, že zničí celý svět, aby ho tím zachránil. Režisér Christopher Nolan propůjčil svůj vypravěčský talent životopisnému filmu o vynálezcí atomové bomby. Vstupné: 150 Kč, titulky, 180 minut.

7. / čt / 19:30

Dovbuš Ukrajina 2023

Snímek se inspiroval skutečnou historickou postavou nezločnického bojovníka Oleksy Dovbuše, který se v 18. století postavil do čela boje za svobodu a lepší život svého lidu. Stal se tak legendárním hrdinou, jehož síla, nezločnickost a statečnost jsou pro mnohé vzorem do dneška. Režie: Oles Sanin. Vstupné: 120 Kč, titulky, 120 minut.

8.–9. / pá, so / 17:00

Super Mario Bros. ve filmu USA 2023

Na celém světě nenajdete populárnější instalatery, než jsou kníraři bráchravé Mario a Luigi. Legendární hrdinové ze slavných videoher se vydávají na filmové plátno. Vstupné: 100 Kč, dabováno, 92 minut.

8.–9. / pá, so / 19:30

Barbie USA 2023

Ona je všechno. On je Ken. Žít v Zemi Barbie znamená být dokonalou bytostí na dokonalém místě. Pokud tedy nemáte úplnou existenciální krizi. Nebo jste Ken. Fantasy dobrodružná komedie. Režie: Greta Gerwig. Vstupné: 130 Kč, pátek titulky, sobota dabováno, 114 minut.

12. / út / 19:30

Equalizer 3: Poslední kapitola USA 2023

Od chvíle, kdy se Robert McCall (Denzel Washington) vzdal života v elitní jednotce, snaží se vyrovnat s hrůznými činy, které v minulosti spáchal a nachází zvláštní útěchu ve službě spravedlnosti. Kriminální akční drama. Režie: Antoine Fuqua. Vstupné: 140 Kč, od 15 let, titulky.

13. / st / 19:30

Sledování Švédsko 2023

Skupina přátel je pozvána do exkluzivního luxusního kempu na malém ostrově, aby vytvořila zajímavý obsah pod vedením známého influencera. Podle legendy v jezeře obklopujícím ostrov straší prastará čarodějnice... Horor. Režie: Johanne Persson. Vstupné: 120 Kč, od 15 let, titulky, 100 minut.

14. / čt / 19:30

Moje tlustá řecká svatba 3 USA 2023

Hrdinové legendární komedie Moje tlustá řecká svatba se vracejí, aby názorně předvedli, co všechno se může stát, když se bláznivá rodina

rozhodne hledat své kořeny. Řecko, měj se na pozoru. Opá! Režie: Nia Vardalos. Vstupné: 140 Kč, titulky, 100 minut.

15.–16. / pá, so / 17:00

Mezi živly USA 2023

V jednom neobyčejném městě, kde společně žijí živelní obyvatelé elementu ohně, vody, země a vzduchu si žije svůj sen i žhavá mladá žena a muž, který jde s proudem. Jednoho dne však oba zjistí něco zásadního... Animovaný rodinný film. Vstupné: 120 Kč pátek 2D, 130 Kč sobota 3D, dabováno, 92 minut.

15.–16. / pá, so / 19:30

Přízraky v Benátkách USA 2023 PREMIÉRA!

Thriller podle románu Agathy Christie "Hallowe'en Party" v režii držitele Oscara Kennetha Branagha, který se ve filmu zároveň objeví v roli slavného detektiva Hercula Poirota. Mysteriózní kriminální drama. Vstupné: 140 Kč, titulky.

19. / út / 19:30

Němá tajemství ČR 2023

Některé události vstupují do našich životů nezvaný. Režie: Tomáš Mašin. Vstupné: 140 Kč, 107 minut.

20. / st / 19:30

FAMU Four ČR 2023

V pásmu FAMU Four se seznámíte s tvorbou mimořádně talentovaných tvůrkyň a tvůrců, kterým patří budoucnost českého filmu. Čtvrtý ročník projektu FAMU v kině opět ukazuje, jak se naše kinematografie prezentuje na nejznámějších světových festivalech. Díla spojují nejen mezinárodní úspěchy, ale také motiv, který čeká na objevení. Vstupné: 110 Kč, 60 minut.

21. / čt / 19:30

Golda – Železná lady Izraele USA, UK 2023 PREMIÉRA!

Napínavý thriller, který zachycuje, jak odpovědným a kontroverzním rozhodnutím musela čelit Golda Meirová – známá také jako „železná lady Izraele“ – během jomkipurské války v roce 1973. V hlavní roli: Helen Mirren. Režie: Guy Nattiv Vstupné: 140 Kč, titulky, 100 minut.

22.–23. / pá, so / 17:00

Letíme 2 Německo, Belgie, Norsko 2023

Malého vrabčáka Říšu vychovávají od od malička čápi. Když však odvážnému Říšovi zakáže starý čáp vést čápi hejno, rozzlobený vrabčák opustí svoji dosavadní čápí rodinu a odejde pryč hledat nová dobrodružství. Animovaný rodinný film. Vstupné: 130 Kč, dabováno, 85 minut.

22. / pá / 19:30

Bod obnovy ČR, Slovensko, Polsko, Srbsko 2023 PREMIÉRA!

Česká sci-fi, která ohromuje už jen svojí vizuální stránkou. Představte si, že žijete v roce 2041, kdy máte právo být po nehodě či jiné nepřírodní smrti oživeni. Režie: Robert Hlož. Vstupné: 150 Kč, 111 minut.

23. / so / 19:30

After: Odloučení USA 2023 PREMIÉRA!

Pátý přírůstek populární romantické série After se zaměří na osudy první lásky protagonisty

Hardina. Scénář a režie: Castille Landon. Vstupné: 130 Kč, titulky, 105 minut.

26. / út / 19:30

Anna's missing ČR 2023

Anna, influencerka známá svým provokativním obsahem, se na sítích tajemně odmlčí. Thriller. Vstupné: 120 Kč, 108 minut.

27. / st / 19:30

Dvě slova jako klíč ČR 2023

Volné pokračování diváckého hitu Úsměvy smutných mužů, podle knihy Josefa Formánka, s Davidem Švehlíkem a Ivanem Fraňkem v hlavních rolích. Režie: Dan Svátek. Vstupné: 130 Kč, 90 minut.

28.–30. / čt, pá, so / 15:00 a 17:00!

Tlapková patrola ve velkofilmu

USA 2023 PREMIÉRA!

Nejroztomilejší psi záchranní z Tlapkové patroly se vrací s dalším velkým dobrodružstvím. Animovaná komedie. Vstupné: 150 Kč, dabováno.

28. / čt / 19:30

Mission Impossible: Odplata – První část

USA 2023

Mission: Impossible, nejnadupanější akční série současnosti, se vrací na filmové plátno. Režie: Christopher McQuarrie. Vstupné: 140 Kč, titulky, 147 minut.

29. / pá / 19:30

Hadí plyn ČR 2023 PREMIÉRA!

Cesta Roberta Kleina za bratrem, který zmizel za tajemných okolností na hranicích Evropy, se mění v ohledávání vlastního vztahu k civilizační iluzi. Režie: David Jařab. Vstupné: 140 Kč, 113 minut.

30. / so / 19:30

Peníze těch tupců USA 2023

Snímek je inspirován skutečnými událostmi z roku 2021, kdy se parta amatérských investorů na internetu rozhodla ukázat, jak je burza na Wall Street křehká a organizovaně začala navyšovat hodnotu společnosti GameStop, až z ní udělali nejúspěšnější společnost na světě. Režie: Craig Gillespie. Vstupné: 140 Kč, titulky.

Sport

FOTBAL

30.8. / st / 10:00 / Svitavský stadion

TJ Svitavy – MFK Trutnov

ČDŽ U13 a U12.

3.9. / ne / 10:00 / Svitavský stadion

TJ Svitavy – Náchod

ČDŽ U13 a U12.

3. / ne / 10:00 a 12:00 / Svitavský stadion

TJ Svitavy – Náchod

ČDŽ U15 a U14.

3. / ne / 14:15 / Svitavský stadion

TJ Svitavy – Orlicko

KP U17.

3. / ne / 17:00 / Svitavský stadion

TJ Svitavy B – Jablonné n. O.

I. A tř. muži.

9. / so / 9:00 / Svitavský stadion

Turnaj

KP přípravky.

10. / ne / 14:15 / Svitavský stadion

TJ Svitavy – Holice

KP U19.

10. / ne / 17:00 / Svitavský stadion

TJ Svitavy A – Holice

KP muži.

16. / so / 10:00 a 12:00 / Svitavský stadion

TJ Svitavy – Třebeš

ČDŽ U15 a U14.

17. / ne / 10:00 / Svitavský stadion

TJ Svitavy – Vyšehrad

ČDŽ U13 a U12.

17. / ne / 13:45 / Svitavský stadion

TJ Svitavy – RMSK Cidlina

KP U17.

17. / ne / 16:30 / Svitavský stadion

TJ Svitavy B – Ústí n. O. B

I. A tř. muži.

24. / ne / 13:45 / Svitavský stadion

TJ Svitavy – Přelouč

KP U19.

24. / ne / 16:30 / Svitavský stadion

TJ Svitavy A – Přelouč

KP Muži.

28. / čt / 10:00 / Svitavský stadion

TJ Svitavy – Xaverov

ČDŽ U13 a U12.

28. / čt / 13:45 / Svitavský stadion

TJ Svitavy – Přelovice

KP U19.

28. / čt / 16:30 / Svitavský stadion

TJ Svitavy A – Horní Ředice

KP muži.

30. / so / 10:00 a 12:00 / Svitavský stadion

TJ Svitavy – Slavia Hradec Králové

ČDŽ U15 a U14.

1.10. / ne / 10:00 / Svitavský stadion

TJ Svitavy – Admira Praha

ČDŽ U13 a U12.

1.10. / ne / 13:15 / Svitavský stadion

TJ Svitavy – Nemošice

KP U17.

1.10. / ne / 16:00 / Svitavský stadion

TJ Svitavy B – Slatiňany

I. A tř. muži.

MODELÁŘI

2. / so / 10:00–17:00 / modelářský areál Cihelna

MČR L Sonroad 1/5 – auta

V pořadí 10. závěrečný závod seriálu Mistrovství České republiky rc aut největších měřítek 1:5 poháněných spalovacím motorem. Zakončení celé akce bude vyhlášením mistra České republiky pro rok 2023 a vyhlášení výsledků.

9.–10. / so, ne / 10:00–17:00, v neděli do 15:00

/modelářský areál Cihelna

MČR v kategoriích F2B, UŠ, UR20 a UR25

Mistrovství České republiky s mezinárodní účastí, zároveň Mistrovství ČR žáků a juniorů.

Městské muzeum a galerie

Máchova alej 293/1, 461 532 704, 777 247 437
muzeum@muzeum.svitavy.cz, www.muzeum.svitavy.cz

Jak se ve Svitavách objevily dřevěné sochy

Letos se už po třinácté sjedou koncem léta do Svitav řezbáři, aby vyrobili nové sochy, které budou poté dělat radost nejen nám, Svitavanům, ale i návštěvníkům našeho města. Letošní téma je dopravní prostředky a autory nových plastik budou Romana Krestýnová, Petr Steffan, František Moravec, František Malý a Wit Pichurski. Třináctý Memoriál Aloise Petruše zahájíme v pondělí 28. srpna v 18 hodin, kdy se můžete těšit na koncerty známých svitavských skupin, Do větru a Točkolotoč, a po šesti dnech, tedy v sobotu 2. září, v 16 hodin předají řezbáři hotová díla starostovi města.

Málokdo si ale pamatuje, kdy a proč se v našem městě sochy objevily. Připomeňme si to. V letech 2009–2010 probíhala velká rekonstrukce stadionu, jeho proměna z původně pouze sportovního areálu v příjemné místo pro sport, procházky a aktivní užívání si volného času. Úpravám však musely z bezpečnostních důvodů ustoupit staré topoly okolo atletického oválu. Když odchází stromy, odchází kus našeho života, našich vzpomínek a tehdy vznikl nápad, který se zpočátku zdál na pomezí fantazie. Při asanaci starých stromů byla v areálu ponechána torza kmenů, a ty byly poskytnuty k dispozici řezbářům. A tak se postupně výtvořily přírody začaly potkávat s lidskýma rukama a stromy se v průběhu let měnily v umělecká díla. A protože propojení sportu a umění se ukázalo jako velmi šťastné, přibývají každý rok nové sochy z již dovezeného materiálu. Pro naši radost, ale i k posezení či hře našich dětí. S cedulíčkou, na které najdete název, rok vzniku i jméno autora. Tak vítejte v městě řezbářů!

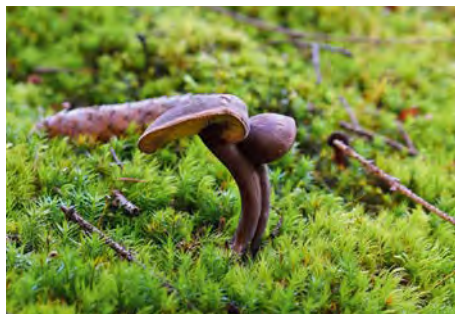
Blanka Čuhelová

Hřebečsko biologické, geologické i historické

Dolní sály svitavského muzea zaplní na podzim nová výstava **Hřebečsko – neznámé a zapomenuté**. Jejím cílem je seznámit návštěvníky s různými aspekty spojenými se samotným Hřebečským hřbetem i s oblastí pojmenovanou po něm. Jde totiž o jedinečné místo mísící zajímavou a pohnutou česko-německou historii s nádhernou přírodou plnou vzácných zvířat, rostlin a hub. Mnoho krásných zákoutí a roman-

tických výhledů je navíc často spojeno s geologickými ději probíhajícími před miliony lety. Abychom dokázali zajistit opravdu plnohodnotný a ucelený pohled do tak hutného tématu, rozhodli jsme se výstavu rozdělit na tři sekce. V historické bude k vidění například část vybavení z kaple svatého Josefa, hřebečský kroj a modely již zaniklých budov, včetně svitavské synagogy a kostela svatého Floriána. V rámci biologie bude vystaven třeba krásný čap černý, zajímavý zemoun skalní, vzácný ploštičník evropský a starček skalní, který roste jen na dvou místech v republice. Geologie pak přináší ukázkou tamních zkamenělin, minerálů a hornin. Nechybí ani fosilní pryskyřice, jako je neudorfite pojmenovaný po Nové Vsi u Kunčiny. Nezapomínáme ani na děti každého věku, vedle cenných informací a zajímavých exponátů jsme proto připravili celou řadu herních prvků. Budete si moci projít model štoly, vytvořit kuestu, přičichnout k jedlým houbám, nakrmit ptačí mláďata nebo oblékat panenky do kroje. Pro školy i školky jsou navíc připraveny speciální výukové programy, které spojují vzdělávání se všemi hrami. První návštěvníci mohou přijít již 21. září, poslední šancí pak bude 26. listopad. V rámci hřebečských Dnů česko-německé kultury se v sobotu 23. září od 15 hodin uskuteční slavnostní vernisáž výstavy. Navíc je na 24. září naplánována přírodovědná vycházka v Národní přírodní rezervaci Rohová pod vedením biologů Pavla Lustyky, Kamila Sopouška a Jakuba Vrány. Program v listopadu doplní přednáška o historii Hřebečska. Těšíme se na viděnou!

Jakub Vrána

Houbařské muzeum

Přelom září a října patří v muzeu již od roku 2018 nadšeným amatérským i profesionálním mykologům. Výstava **Houby Svitavska** představila za pět let své existence již stovky druhů hub našeho regionu. Letos proběhne **od 27. září do 1. října** a těšit se opět můžete na živé exempláře či hry a úkoly pro děti. Chybět nebudou ani výukové programy pro školy a víkendová poradna Josefa Zedníka. V době konání výstavy budeme navíc otevřeni i přes sváteční, sobotní a nedělní dopoledne. Brzy na viděnou!

Jakub Vrána

Prázdniny utekly jak voda a školáci se připravují na první školní dny. Regály v obchodech se plní širokou škálou pomůcek, ze kterých můžou žáci a jejich rodiče vybírat. Sešity, penály a aktovky jsou pro nás samozřejmostí, stejně jako použití moderní techniky ve výuce, ale víte, jak to vypadalo v minulosti?

V muzejním depozitáři nalezneme psací stoly i židle, které pamatují nejednoho žáčka. Vedle nich jsou tu uložené také geometrické pomůcky ze dřeva, počítadla, mapy, vycpaná zvířata a zkameněliny, které pomohly učitelům názorně ukázat probíranou látku. Velmi často si učitel pomůcky do výuky vyráběl sám, nejčastěji do hodin přírodopisu, pro které tvořil sbírky motýlů či brouků. A na sběr bral také své žáky. Na konci 19. století stačil žákům obyčejný drátěný nosič na knihy, ten postupem času nahradila kožená brašna, do které se vešlo všechno, co žák do výuky potřeboval. Novinkou byly dřevěné penály na psací pera. Některé vypadaly obyčejně, jiné byly zdobeny různými obrázky.

A mezitím, co starší žáci měli na hodinu krasopisu nachystaný kalamář s inkoustem na školní lavici a psací pera měli v dřevěném penálu v brašně, první žáci se učili psát na břídlíkové tabulky, kterých v našich sbírkách nalezneme několik. Jedná se o tenkou tabulku v dřevěném rámu, která zpravidla bývala oboustranná. Na jedné straně byly řádky na psaní, druhá byla prázdná, aby tam žáci mohli kreslit. Houbička na mazání bývala připevněna k rámu obyčejným provázkem. Od břídlíkových tabulek se pomalu upouštělo v časech první republiky, opětovně se zavedly během druhé světové války, a to kvůli nedostatku papíru. Tabulka na fotografii je velká 19,5 x 26 cm, pochází ze začátku 20. století a součástí muzejních sbírek se stala v roce 1992.

Monika Němcová

Středisko kulturních služeb

Wolkerova alej 92/18, 731 677 692, 461 535 220
recepce@kultura-svitavy.cz, www.kultura-svitavy.cz

Zveme na pouť svatého Jiljí

Král Ječmínek – Divadlo 100 opic

Zbrusu nové divadelní představení Dominika Tesaře a Divadla 100 opic, které uvidíte na pouť v neděli 3. září od 15:00 na horním cípu náměstí Míru. Proč nikdo neobdělává zemi? Nechová krávy ani třeba jen králíky? Mlýny stojí. A přesto – nikdo nemá hlad. Král je prostě skvělý! Umí neuvěřitelné kousky, a proto ho všichni milujeme. Pověst říká, že když by bylo v království nejhůř, vrátí se jeho syn, Ječmínek. A udělá zas pořádek...

Bajaja – Divadlo Víti Marčika

Víť Marčík je svérázná osobnost loutkového a alternativního divadla 20. století. V jeho podání se klasické pohádky mění ve studnici vtipů a gagů. Představení Bajaja, které uvidíte v rámci svitavské pouti na horní části náměstí Míru od 13:00, získalo cenu diváka hned na několika českých festivalech. Starý loutkář se snaží zahrát příběh mladého, krásného a téměř svatého prince Bajaji. Kdo chce vidět tento zážitek, nechť se dostaví...

CHYTEJ UŠIMA

– koncert pro děti a jejich rodiče

Divadelní kapela Dominika Tesaře vystoupí ve složení banjo, basová kytara, akordeon, viola, klávesy a zpěv na horní části náměstí Míru 3. 9. 2023 od 16:30 v rámci programu pouti. Vystoupení hudební skupiny s texty pro děti, komponované do loutkového příběhu skřítky, který se vydal na cestu do světa.

Phishbacher Trio hraje The Beatles

Newyorský rezident a fenomenální jazzový klávesista Walter Fischbacher přijede do Svitav se svým triem představit své poslední album „Phishbacher Trio plays The Beatles“. S pomocí hvězdné sestavy (Petr Dvorský – kontrabas, Ulf Stricker – bicí) vykouzlí z důvěrně známých melodií malé a neotřele vybrané dýmky. Každá z coververzí je hravá, rytmicky vynalézavá a svěží, ale v jádru si vždy ponechává hřejivou nostalgii původních Beatlesových hitů. Budeme se na vás těšit v klubu Tyjatr 22. 9. 2023 v 19 hodin.

Vzpomínka na koncertní sezónu

Rok uplynul a když jsem se ohlédl, tak jsem v podstatě užasla, co všechno jsme měli šanci u nás slyšet. Podařilo se, že do Svitav přijeli pánové klavírista Igor Ardašev, pěvec Štefan Margita, kytarista Štěpán Rak a nakonec jsme přivítali houslistu Václava Hudečka. Zrovna pan Hudeček před patnácti lety zahajoval svým koncertem provoz Fabriky. Všichni tito pánové mají velké profesní renomé a jejich jména jsou známa po celé Evropě, někdy i světě. A o č jsou větší hvězdy, o to vlídnější a vstřícnější to jsou lidé. Hráli u nás i ti, co svou kariéru teprve začínají, dechový Alinde kvintet a smyčcový Kukal kvartet. Obě uskupení sympatická a už naprosto profesionální. Varhanice Pavla Salvová-Bočková s kolegou Janem Romportlem nejsou úplně začínající muzikanti, o to ale už zkušenější a musím říct, že precizní. Moc nás potěšili, třeba i tím, že Pavla vyrostla ve Svitavách. Tradiční novoroční koncert s Moravským klavírním triem a přípitkem bývá hodně populární. Ale jejich vystoupení nejsou ve svých repetičích stále stejná. Trio vždy přiveze nové zpěvákky, většinou v počátku jejich kariéry. O to víc jsme rádi, když po letech zjistíme, že se posléze stali předními sólisty na našich operních scénách, třeba jako Richard Samek. Sezónu otevíráme vždy v kostele sv. Jiljí, o pouti. Loni jsme tam viděli sympatické rodinné uskupení Petra Jeníčka, Trio Musette. Letos budeme vítat Rok české hudby. Což se děje kvůli magické čtyřce, kterou mají ve svých výročí naši nejslavnější skladatelé – Smetana, Dvořák, Suk a Janáček. Doufám, že hudbu těchto jubilačních skladatelů v našem krásném koncertním sále po prázdninách taky uslyšíme. Poprvé se v září uvidíme, letos výjimečně, v kostele Navštívení Panny Marie na náměstí. Čeká nás velký koncert dvou sborů.

Blanka Šefrnová

Divadelní abonentní cyklu podzim-zima 2023–2024

**5. října / čt / 19:00 / Fabrika
Divadlo pod Palmovkou (Praha)**

Tomáš Dianiška a Igor Orozovič: Bezruký Frantík
Groteska o klukovi, který nemohl obejmout svou milou. Čáp, který ho nesl rodičům, mu před narozením ukousl ruce, a tak se Frantík narodil bez nich. Vstupné: 400 Kč.

**1. listopadu / st / 19:00 / Fabrika
Divadlo DRÁK (Hradec Králové)**

**T. Jarkovský a J. Vašíček podle Marka Twaina:
Huckleberry Finn – Dobrodružná plavba na vlnách blues s příměsí punku**

*** Bonusové představení Divadelního abonentního cyklu**

Autorská inscenace opírající se o motivy slavného románu Marka Twaina, který je považován za jeden ze zakladatelských titulů tradice velkých amerických románů. Inscenace tematicky navazuje na dva předchozí tituly od téhož inscenačního týmu, Bílého tesáka a Cestu, a tvoří s nimi ucelenou trilogii dobrodružných příběhů o svobodě inspirovaných velkými díly americké literatury. Vstupné: 400 Kč.

**13. listopadu / po / 19:00 / Fabrika
Divadlo Bez zábradlí (Praha)**

**Anthony Jay, Jonathan Lynn:
Jistě, pane premiére!**

Kdyby to nebylo tak k smíchu, bylo by to spíš k pláči. Britská komedie o tom, jak se dělá velká politika. Nejen v Británii. Nezadržitelný proud hlášek a salvy smíchu v nejúspěšnější britské komedii posledního desetiletí! Vstupné: 400 Kč.

**10. ledna / st / 19:00 / Fabrika
Městské divadlo Mladá Boleslav**

Daniela Sodomová: 1000 tváří Adiny

1000 tváří Adiny je další z autorských projektů tohoto divadla, který sleduje životní osudy významné osobnosti. Vstupné: 400 Kč.

leden / 19:00 / Fabrika

*Přesný termín konání brzy zveřejníme webu:
www.kultura-svitavy.cz.*

**Divadlo Bolka Polívky (Brno)
Bolek Polívka: Šašek a syn**

Převýchova mladého šlechtice v šaška, to vše za třet a v sedmi obrazech. Životem protřelý král šašků je pověřen převýchovou mladého šlechtice v šaška. Novic je pod jeho vedením podroben lekcím, při kterých postupně nachází své šaškovské já. Vstupné: 400 Kč.

Změna programu vyhrazena.

Abonentní vstupenka na sezónu stojí 1200 Kč. Vstupné na jednotlivá představení činí 400 Kč. Stávající abonenti mají možnost výměny své abonentky od 1. září do 19. září 2023 v recepci Fabriky Svitavy (pondělí–pátek 6:00–17:00 hodin). Předprodej zbylých volných abonentek bude zahájen 22. září 2023. Prodej vstupenek pro veřejnost (přístavky) bude zahájen vždy 14 dní před konkrétním představením.

Městská knihovna

Wolkerova alej 92/18, 461 533 295

knihovna@booksy.cz, mvs@booksy.cz, www.booksy.cz

Výpůjční doba od 4. září

	dospělé oddělení	dětské oddělení
Pondělí	9.00–18.00	13.00–18.00
Úterý	9.00–18.00	13.00–18.00
Středa	9.00–18.00	9.00–18.00
Čtvrtek	12.00–18.00	12.00–18.00
Pátek	9.00–18.00	13.00–18.00
Sobota	9.00–12.00	9.00–12.00

Služba knihovny – obalování učebnic

Nemůžete sehnat obal na nestandardní formát učebnic? Přineste je do knihovny. Rádi vám pomůžeme a knihy obalíme za jednotnou cenu 10 Kč.

13. / st / 13:00–16:00 / Fabrika, učebna č. 1

Jak na chytrý telefon a tablet pro začátečníky

Od září jsme se zapojili do projektu Digitální odysea, jehož cílem je co nejvíce zpřístupnit moderní technologie a digitální vzdělávání seniorům. První seminář **Jak na chytrý telefon a tablet pro začátečníky** pod vedením lektora z organizace Moudrá Sovička proběhne ve středu 13. září od 13 do 16 hodin. Je třeba se předem registrovat na emailu sy@booksy.cz, nebo elektronicky přes formulář zveřejněný na webu knihovny. Díky projektu vyškolíme zaměstnance, kteří budou sami vést kurzy pro seniory 65+, kteří mají chuť a motivaci vydat se do online prostoru, ale neví, jak začít, nebo se obávají, že to nezvládnou.

Vzdělávací akce probíhá za podpory Sdružení knihoven (SDRUK) v rámci programu Digitální odysea za spolupráce Moudré Sovičky a Nadace Vodafone, díky níž jsou nabízené akce zcela zdarma.

14. / čt / 18:00 / klub Tyjatr

Tajné služby a hledání pokladů

Kapitoly z dějin studené války. Každý válečný konflikt s sebou nese množství ztrát cenných předmětů a také úsilí zachovat hodnoty ať už

států, organizací nebo jednotlivců – ať už jde např. o poklad templářský nebo poklady nacistické. Historii hledání několika evropských pokladů tajnými službami naznačí spisovatel a ředitel televize CS HISTORY Milan Zacha Kučera. Vstupné 60 Kč.

17. / ne / 18:30 / klub Tyjatr

LiStOVáNí.cz: Literární hysterie

Od září se můžete opět těšit na projekt Listování, který představuje knihy netradiční formou. Tentokrát to bude knížka Průvodce literární hysterií 19. století od české influencerky a populizátorky literatury Karolíny Zoe Meixnerové, známé také jako "cojezoe". Ve škole nás naučili, že Babičku napsala Božena Němcová. Aktivnější učitelé pro zajímavost dodali, že to byla pěkná rajda, tedy Božena, nikoliv Babička. Literární hysterie své hrdiny zbavuje nálepek a popisuje jejich životy tak, jak skutečně proběhly. Plus mínus. Literatura je sexy, stejně jako knížka Průvodce literární hysterií 19. století. Karolína Zoe Meixnerová se vydává na turné s projektem Listování, také proto, aby představila svou poslední knihu Národní opruzení. Účinkují: Karolína Zoe Meixnerová a Pavel Oubram. Vstupné: 120 Kč.

Virtuální Univerzita třetího věku – zájmové studium pro seniory

Již šestým rokem provozujeme tzv. konzultační středisko Virtuální Univerzity třetího věku (VU3V). Garantem studijního programu je Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze. VU3V je určena seniorům, kteří mají zájem o celoživotní vzdělávání. Systém výuky je založen na videopřednáškách vysokoškolských lektorů. Lektori tedy nejsou fyzicky přítomni, ale záznam přednášky je promítán prostřednictvím internetu. Po každé přednášce se vyplní společný test. Na následné samostatné studium se

předpokládá doba 14 dnů. Studenti by měli ovládat základy emailové komunikace.

Probíhají dva kurzy za rok (jeden v zimním a druhý v letním semestru). Po ukončení každého semestru obdrží senior Pamětní list. Pokud senior absolvuje celé studium, tj. 6 kurzů, může se zúčastnit slavnostní promoce v Praze. Cena kurzu je 400 Kč. První přednáška podzimního kurzu na téma „Evropské kulturní hodnoty“ a informativní schůzka **proběhne v úterý 26. září v 10:00 hodin v aule Fabriky**. Kdo se po zhlédnutí přednášky rozhodne VU3V navštěvovat, vyzvedne si přihlášku a uhradí poplatek. Bližší informace poskytnete Kristián Klein (ke@booksy.cz, 461 533 295).

Pravidelné aktivity

Také v následujícím školním roce budeme pokračovat v pravidelných aktivitách. Filmový klub pro milovníky kvalitní kinematografie a digi odpoledne začne v říjnu.

4. / po / 10:00 / dětské oddělení knihovny

Bookstart – klub pro děti do tří let

Zveme rodiče s dětmi do 3 let na setkání do knihovny. Akce probíhá v rámci projektu Bookstart – s knížkou do života, který je zaměřen na podporu čtenářství od raného věku dítěte.

13. / st / 16:00 / dětské oddělení knihovny

Čtenářský klub

Hlavní náplní klubu je práce s knihou – předčítání, vyprávění, tvoření. Klub je určen pro děti od 3 do 7 let. Zveme všechny malé i velké knihomoly!

Virtuální realita

Od 18. září je možné si každé pondělí vyzkoušet virtuální realitu. Je třeba se předem objednat. Rezervační formulář je na webových stránkách knihovny.

23. / so / 13:00–17:00 / Fabrika, foyer

Odpoledne deskových her

Milí hráči a hráčky stolních her, doufáme, že jste během léta měli dost příležitostí k venkovním aktivitám a že s námi v chladnějším období opět zasednete k deskovkám. Sejdeme se v sobotu 23. září a budeme rádi, když si s sebou přinesete oblíbené hry, které byste chtěli naučit ostatní nebo novinky, které potřebujete pořádně ozkoušet. Hraní jednou měsíčně v sobotu se v minulém školním roce osvědčilo a tato periodicitu zůstane i nadále. Deskohraní je pro hráče všech věků; máme spousty her pro mladší, ale najdete tu i takové deskovky, které by jim ještě zaručeně pomotaly hlavu. Seznam her, které je možné zapůjčit i domů, najdete v knihovním katalogu. Proto se nestyďte mezi nás zavítat. Vstupné zůstává i dobrovolné.

Kristián Klein

SVČ Tramtáryje

Středisko volného času
Purkyňova 284/1
732 418 174
svc@svitavy.cz
www.svc.svitavy.cz

Nové kroužky

Pro letošní školní rok jsme pro vás rozšířili nabídku zájmových útvarů. Novinkou jsou filmový a fotografický kroužek, sportovní kroužek, kuželky, kroužek pečeme s Andrejkou a spousta dalších. V současné době je již spuštěno elektronické přihlašování do všech kroužků, které budeme od října 2023 organizovat, takže pokud budete mít zájem, rádi vás a vaše děti u nás přivítáme. Více informací o novinkách, akcích a kroužcích naleznete na www.svc.svitavy.cz. Přejí vám všem hezké babí léto nejen s Tramtáryji!

Oldřej Komůrka

MC Krůček

Happening i bazárek

První setkání s námi v novém školním roce proběhne na Festivalu volnočasových aktivit na stadionu ve Svitavách v sobotu 2. 9. 2023. Zastavte se u nás na stanovišti něco vyrobit nebo si jen proběhnou zábavnou opičí dráhu a pozdravit náš tým.

Od září se můžete s Krůčkem těšit na pořadnou dávku pravidelných klubů. Startujeme hned v pondělí 5. 9. 2023 od 15 hodin Happeningem aneb Znáte Krůček? v Parku Jana Palacha. Během piknikového odpoledne Vám představíme jednotlivé kluby, na které se můžete v letošním školním roce těšit. Užijeme si společné setkání, bude prostor pro Vaše dotazy, nápady nebo připomínky.

V září proběhne i oblíbený bazárek podzim/zima v sále Multifunkčního centra Fabrika Svitavy. V nabídce naleznete dětské oblečení, vybavení, hračky, kočárky a jiné potřeby pro rodiny. Prodej je zahájen ve středu 13. 9. 2023 12:00–18:00, dále pak ve čtvrtek 8:00–18:00 a nakoupit můžete dorazít i v pátek 8:00–11:00. Zboží průběžně doplňujeme. Nenechte si ujit nákup za skvělé ceny.

V případě zájmu o prodej zboží na podzimním bazárku se prosím přihlaste přes mail: bazarek@kruceksvitavy.cz. Hlásit se můžete 25. 8. 2023 – 10. 9. 2023, nebo do vyčerpání prodejních čísel. Za tým MC Krůček

Anděla Buchtová

Klub seniorů

Zveme svitavské seniory

Pardubický kraj

12. / út / 14:30 / Fabrika – předsálí

Návštěva seniorů ze Strzelinu

Setkání svitavských seniorů se členy partnerské organizace polského partnerského města Strzelin, výměna zkušeností a námětů k obhacení spolkové činnosti. Návštěva a setkání je spolufinancováno městem Svitavy a Pardubickým krajem. Srdečně zveme všechny svitavské seniory!

5. / út / 13:00 / Bowling Maják, Svitavy – Lány, Mýtní 6

Bowlingový turnaj

Účastnický příspěvek 50 Kč. Akce pouze pro členy klubu!

6. / st / 10:00 / DiscGolf Svitavy, Mezi Tratěmi 155

Rozloučení s létem

Setkáním na discgolfovém hřišti, kde si mohou zájemci o tento moderní sport vyzkoušet svou zdatnost, a společným opékáním špekáčků se rozloučíme s odcházejícím létem. V případě nepříznivého počasí se akce ruší!

Na setkání je třeba se přihlásit nejpozději do 30. srpna 2023 e-mailem na adresu kssvitavy@gmail.com, SMS zprávou nebo prostřednictvím WhatsAppu na tel. 737 696 635, elektronicky přes webové stránky klubu www.ks.svitavy.cz nebo osobně ve Fabrice (3. podlaží, místnost č. 301) v pondělí 4. září 2023 v době od 13:00 do 15:00 hod. Účastnický poplatek 50 Kč. Akce pouze pro členy klubu!

11. / po / 10:00–15:00 / předsálí Fabriky

Veletrh sociálních služeb

Prezentace „Informačního koutku pro seniory“, činnosti klubu seniorů, vyřizování žádostí o SeniorPasy občanům 55+ (registrace), nabídky na cestování pro seniory.

27. / st / 9:00–15:00 / Svitavský stadion

Fit senior roku 2023

Třetí ročník sportovních her pro svitavské seniory 60+ již tradičně organizačně i obsahově zajišťuje Středisko volného času Tramtáryje. Šestičlenná družstva budou soutěžit ve zvládnutelných disciplínách jako je např. hod na přesnost, jízda na koloběžce, pétanque apod. Pro sportující bude občerstvení zajištěno. Účastnický poplatek se hradí před zahájením akce. Pro členy klubu seniorů činí 50 Kč, ostatní senioři zaplatí 80 Kč.

Přihlášku je možné podat do 21. září 2023 e-mailem kssvitavy@gmail.com, SMS zprávou a prostřednictvím WhatsAppu na tel. 737 696 635, elektronicky přes webové stránky klubu www.ks.svitavy.cz nebo osobně od 4. do 21. září 2023 ve Fabrice (3. podlaží, místnost č. 301) vždy ve čtvrtek od 10:00 do 11:30 hodin a v pondělí od 13:00 do 15:00 hod. Zájemce uvede své jméno a příjmení, rok narození, telefonní kontakt a zda je nebo není členem klubu seniorů (členové číslo členského průkazu). Určeno všem seniorům 60+!

3. 10. / út / 13:00 / Fabrika – velký sál

Svátek seniorů

Slavnostní setkání je příležitostí poděkovat aktivním seniorům za jejich dlouhodobou dobrovolnickou práci pro starší a handicapované občany. V úvodu proběhne předání ocenění **Svitavské/ho seniore/seniorky roku 2023**.

Komu předá patronka a místostarostka Ditta Kukaňová cenu se dozvíme až poté, co o jejím udělení rozhodne Rada seniorů města Svitavy. Následovat bude zábavná hudební talk show zpěváka Standy Hložka, moderátora Martina Hrdinky a zpěvačky Šárky Markové. Po skončení pořadu se uskuteční autogramiáda. Akce se koná pod záštitou radního Pardubického kraje Pavla Šotoly.

Senioři se zdravotním postižením si mohou objednat dopravu zdarma na tel. 730 844 717 nejpozději do pátku 29. září 2023. Do téhož data si mohou vozíčkáři s 1 doprovázející osobou objednat místo v sále na tel. 737 696 635. Zveme všechny svitavské seniory!

Všechny aktivity klubu seniorů jsou prezentovány na nástěnkách ve Fabrice (přízemí a 3. podlaží před místností č. 301) a v elektronické podobě na webových stránkách www.ks.svitavy.cz nebo na facebooku www.facebook.com/kssvitavy.cz.

Milena Brzoňová

Základní organizace Svazu postižených civilizačními chorobami

Co nás čeká do konce roku

Vážení členové naší základní organizace, prázdniny jsou téměř u konce. Doufám, že jste prožili pěkné léto, odpočali si a nabrali energii.

Co jsme pro vás připravili od září do prosince:

- 5. 9. – odložené divadlo Královny ve Fabrice
- 11. 9. – veletrh sociálních služeb pořádaný odborem sociálních věcí. Bližší informace dostanete.
- 12. 9. – zájezd do termálních lázní v Losinách
- 19.–24. 9. – léčebné rekondiční pobyt ve Třech studních
- 4. 10. – celodenní zájezd do Dvora Králové – výroba vánočních ozdob, ZOO
- 11. 10. a 6. 12. – zájezdy do Polska

Každý měsíc 2 filmová představení dle nabídky SKS.

Bowling – termín upřesníme. Muzikál – připravujeme.

Na termínové akce se přihlašujte v úřední čtvrtky v kanceláři 303 ve Fabrice od 10 do 11.30 hodin, kde zaplatíte účastnické poplatky. S podrobnými informacemi a případnými změnami vás seznámíme na našich nástěnkách a webových stránkách. Těšíme se s vámi na setkání.

Marie Grmelová

Jak jsme se měli ve Třech studních

V červenci se uskutečnil již devátý ozdravný pobyt respiračních dětí s rodiči a prarodiči ve Třech studních. Krásné slunečné počasí nám umožnilo vykonávat všechny aktivity venku: denní rozcvičky, cvičení, vycházky i koupání v Medlovském a Sykovském rybníku. Využili jsme ke cvičení i vnitřního bazénu. Velmi pěkný byl celodenní výlet do Žďaru nad Sázavou, kde jsme navštívili Moučkův dům, Modelové království a na závěr jsme si prošli naučnou stezkou kolem Zelené hory. K dispozici jsme měli na celý den autobus od firmy Zichová ZDAR, a s., za což bych jim chtěla velmi poděkovat.

O děti a rodiče pečoval odborný personál – 2 cvičitelky a zdravotnice, kterým rovněž patří velké poděkování. Při závěrečném slavnostním odpoledni plné her, písni a tanečků bylo zhodnoceno plnění ozdravného programu. Ten všichni splnili na výbornou, a tak byli obdarováni diplomem a dárky.

Zde bych chtěla poděkovat sponzorům – Středisku kulturních služeb Svitavy, lékárně Hraniční, Nové lékárně a podniku Westrock Svitavy. Celý pobyt probíhal v duchu dobré nálady, pohody a spokojenosti, k čemuž přispěla i vzorná péče zaměstnanců hotelu U Loubů.

Ozdravný program přispěl k posílení psychiky, imunity a pohybové aktivity a všichni se těšíme na jubilejní desátý pobyt. **Marie Grmelová**

Tři studně

Když nás, „rodiče“ Maruška požádala, zda bychom napsali pár řádek o ozdravném pobytu na Třech studních, neváhali jsme ani minutu, protože je toho opravdu na sdílení mnoho. Tak krásné místo na Vysočině a bezvadné ubytování v hotelu U Loubů jsme měli možnost absolvovat již po čtvrté v rámci ozdravného programu. Program je každý rok velmi pestrý, už v autobuse cestou ze Svitav si všichni vždy užijeme spoustu zábavy a legrace. Nikdy nechybí poznávací zastávka, kde se protáhneme a občerstvíme. Pevné jádro účastníků každoročně zpestří někdo nový.

Cvičitelky Zdeničku a Danušku nepřekvapí žádné počasí, jsou pohotové a připravené program přizpůsobit. Letos bylo i na Vysočině nevídané teplo. Den začínáme hned ráno přivítáním sluníčka, zazpíváme si a protáhneme se, všichni jsou interaktivně zapojeni. Hotel je vybaven bazénem a společenskými prostory, kde se úžasně dovádí. Ve venkovních prostorách jsou hřiště, travnaté plochy, kde hrajeme hry a děláme další pohybové aktivity. Každý rok jsme obohaceni přírodou a mnoha výlety. Těšíme se na další ročníky plné zážitků a dobrodružství. Děkujeme celému týmu Marušky.

Lenka a Josef Volfovi

ZO Kardio Svitavy

Kamarádky a kamarádi, příznivci a sympatizanti, vítáme vás po návratu z prázdnin, dovolených, pobytů v přírodě, po dnech strávených podle svých přání a představ s přáteli, svými vnoučaty a třeba se svými zálibami, na které jste neměli dřív čas. Krátce vám přiblížíme několik vzpomínek na naše setkání.

Ještě v červnu jsme se měli možnost účastnit a užít si společnou radost a sdílet nadšení lidí, kteří mají jako svého opravdu neobvyklého koníčka péči a udržování v chodu parní hasičské stříkačky. Akce se konala díky členům SDH Polička a sponzorům na tamní základně profesionálního hasičského sboru města Poličky. K vidění bylo sedm krásných strojů, jejichž obsluhy soutěžily v disciplínách, které jsou možné pouze za přispění nadšených fanoušků k údržbě a obsluze, těchto technických unikátů, převážně vyrobených na počátku 20. století. Osádky jednotlivých stříkaček své stroje přivezly s naleštěnými ventily a manometry, blýskavým masožvýtným potrubím a doplňky, jako historické prapory sborů, uniformy obsluhy, přilebky a nezbytných seker, keserů a trubek. Vše se začíná

lo na pokyn rozhodčích roztopením ohně pod parními stroji. Následovaly soutěžní disciplíny v délce vodního proudu, rychlosti naplnění kalibrované cílové nádoby a zasahováním cílových terčů.

Další akcí byl uskutečněný výlet spojený s vycházkou do Zlína. Nenavštívili jsme opětovně tamní zoologickou zahradu, ale cílem byl tzv. „Baťův mrakodrap“, což byla ve své době druhá nejvyšší stavba svého druhu (77 metrů) v Evropě. Samozřejmě, jsme využili prohlídku známé „výtahové kanceláře“, kterou bylo možné umisťovat v jednotlivých patrech, pro konání porad s jednotlivými odděleními.

Pokračováním byla návštěva Muzea obuvi, kde v nepřeberném množství exponátů a ukázek vybavení tehdejší pásové výroby obuvi, je i možnost zhlédnout ukázky tehdejších krátkých reklamních filmů.

Uskutečněním výletu do Zlína nabývala se možnost navštívit chrám „Bazilika minor“ na Svatém Hostýně. Jedná se o druhé nejvýznamnější poutní místo na Moravě.

Předposlední červencovou sobotu jsme uskutečnili výlet na zámek v Ratibořicích spojený s vycházkou údolím kolem řeky Úpy k literárně popsanému Starému Bělidlu. Ještě v srpnu se uskutečnil výlet do Kostelce nad Orlicí s vycházkou na zámek do nedalekých Častolovic, v jehož blízkosti je v zámecké zahradě k vidění, řekněme, „lokální“ zoologická zahrada. Další tradiční akcí na konci prázdnin bylo setkání v areálu horního hřiště v Pomezí pořádané především pro členy, kteří třeba ze zdravotních důvodů nemohou být s námi na výletech. Akce se konala již potřetí a podle ohlasů účastníků je taková možnost všeobecně vítána, zvláště když je to pro některé ojedinělá příležitost k setkání.

Na 30. září plánujeme vycházku po Svitavách, do Parku Jana Palacha, spojenou s návštěvou nově otevřené Zahrady sv. Vincence z Pauly, kde se nachází prostor s netradičně pojatým dřevěným altánem. **Josef Zavřel**

Muzeum esperanta

Mezi příznivci Velké Čantoryje

Členové Klubu přátel esperanta ve Svitavách se v neděli 18. června zúčastnili tradičního mezinárodního setkání esperantistů na Velké Čantoryji v Beskydech.

Počátek této tradice započal dne 8. května 1927. Tehdy se sešlo 111 českých, polských, slovenských, německých a maďarských esperantistů. Byl to také rok, ve kterém se Světový esperantský kongres poprvé konal v Praze. Tato tradice byla přerušena během 2. světové války. Toto setkání bylo již 76. Bylo velmi srdečné, plné diskuzí, informací a zpěvu. V krásné příro-

dě zalité sluncem jsme s nadšením plánovali již to příští, tentokrát vícedenní s výlety po okolí. Rádi bychom se sešli také v roce 2027.

Libuše Dvořáková

Obohacení zahraničních sbírek

Svitavský esperantský klub se stará o Muzeum esperanta. Jeho knihovna je velmi bohatá díky darům esperantistů nejen z Česka, ale i zahraničí. Mezinárodní spolupráce je bohatá. Díky tomu máme některé knižní tituly vícekrát. Proto jsme se rozhodli darovat některé duplikáty Čínskému muzeu, se kterým spolupracujeme. Darované knihy osobně předá muzeu členka našeho klubu Li Huang.

Další dary budeme směřovat na Slovensko, kde předseda Slovenského esperantského svazu Peter Baláž dne 23. června 2023 v Nové Dubnici slavnostně otevřel „Esperantský archiv Jána Vajse“ v rámci Celoslovenského esperantského sjezdu. Nová Dubnice se tak nově stala centrem esperantského hnutí na Slovensku.

Libuše Dvořáková

Pozvánka na Setkání v Muzeu esperanta

Ve dnech 8.–10. září bude v Muzeu esperanta probíhat setkání. Tentokrát se bude jednat o oslavu dvou výročí – 90 let esperanta ve Svitavách a 15 let Muzea esperanta. Proto místní klub připravil třídní program. V pátek 8. 9. v 19 hodin můžete zhlédnout divadelní představení Král Láva divadla DOMA a ve 20 hodin cestovatelské vyprávění o plavbě lodí kolem Norska. V sobotu v 9:00 hodin bude zahájena vernisáž výstavy k výše uvedeným výročím. Večer zazní v sále Ottendorferova domu duchovní písně. Blíží informace bude na plakátech. Jste všichni srdečně zváni. **Libuše Dvořáková**

Skauti Svitavy

Skautské novinky

Tři letní tábory, parta i zábava, ale i rozvoj dovedností a služba druhým. To je jen zlomek našich skautských letních prožitků, na které budeme ještě nějaký čas vzpomínat. Nyní je ale třeba vykročit do nového skautského roku, který je letos pro nás trochu výjimečnější. Vedle pravidelných schůzek a výprav naše tábořiště oslaví 30. narozeniny, obmění se vedení střediska, a také vznikne nový oddíl, který přinese nové možnosti do činnosti skautů a skau-tek. Pro nás je neméně důležité, že v září proběhne po čase nábor nových členů, což je příležitost pro vaše dítě nebo i vás? „Chodit“ do skautu není jen odpolední, někdy i víkendové, využití času, náš cíl je vyšší, vychovávat mladé k všestrannému rozvoji, a to i ve spolupráci s rodiči. O skautování nejen ve Svitavách je velký zájem, což nás velmi těší, proto je pro

SPOLKOVÁ ČINNOST VE MĚSTĚ

nás důležitý aktivní přístup. Pokud chcete k náboru více informací nebo se o naší činnosti více dozvědět, tak navštivte webové stránky <http://smrcek.skauting.cz>.
Antonín Benc

Lesní klub pro děti Napísek

Napísek – školka jako u maminky

Začal nový školní rok a u nás v lese opět pořádáme klubíky pro nejmenší děti (0–4 let) a jejich rodiče. Každou středu od 9:30 se na vás budeme těšit v Lesním klubu pro děti Napísek. Pro děti je připravený program v přírodě s volnou hrou a výpravami do lesa. Program můžete sledovat na našem FB. Klubíky se konají za každého počasí, neboť naše heslo je „Není špatného počasí, jen špatného oblečení“. Děti kaluže a déšť milují a když jsou správně oblečené, tak si to mohou užít. Celoročně také provozujeme lesní školku, kde máme ještě pár volných míst. Napísek je školka, kde se děti cítí skoro jako u maminky, protože malý počet dětí nám umožňuje věnovat se každému dítěti. Také jsme školka blízka přírodě. Což v dnešní rychlé uspěchané technické době ocení každý z nás a hlavně děti – být v přírodě po celý rok. Více informací na www.napisek.cz nebo na tel 777 442 994.

Světлана Kluková

Děti patří domů

Co je u nás nového?

O prázdninách jsme připravili odlehčovací pobyt pro děti z pěstounských rodin. Dva indiánské tábory jsme realizovali na Ostrém Kameni a třetí tábor Narnie jsme uspořádali v Nadaci Josefa Plívy. Pobyt se vydařil a děti i tým vyhlíží další podzimní aktivity.

Kde nás můžete v září potkat?

V sobotu 2. 9. budeme na Festivalu volnočasových aktivit. Nejen se studenty si popovídáme 11. 9. na Veletrhu sociálních služeb. V neděli 17. 9. se zúčastníme **Dne pro rodiny v Keltském oppidu Nasavrky**. Na tuto akci navazuje každoroční **Týden pro pěstounství Pardubického kraje**. Ve dnech 18.–29. 9. nevynechte **výstavu fotografií ve Fabrice na téma pěstounství**.

Den otevřených dveří

Ve středu 19. 9. vás přivítáme v sídle organizace na nám. Míru 108/28, nahlédnete do 15 let fungující svitavské neziskovky, přijďte si popovídat. **V 17 h připravíme s MUDr. Dagmar Zzulovou besedu na téma „Proč mají děti vyrůstat v rodinách a ne v ústavech“**. Tuto akci organizujeme díky podpoře Pardubického kraje (Kraj pro rodinu) a MPSV (dotační titul Rodina).

Slavíme 15 let a největší dárek pro nás bude vědomí, že se podařilo oslovit širší veřejnost a podpořit náhradní rodinnou péči na Svitavsku. Pracujeme s pěstounskými a adoptivními rodinami, pomáháme s hostitelskou péčí pro děti z dětských domovů, máme poradnu a podrobně se tématům věnují naše webovky. **Zajímá vás tato oblast? Neváhejte se na nás obrátit.**
Jiřina Kryštofková Hlaváčová

Tvořím svůj svět

Dokážu to sám

Možnost pracovat s montessori pomůckami, aktivitami v montessori duchu, přátelskou a podporující atmosférou a podporu lektorky

po stránce lidské i odborné – to jsou tři věci, které nejvíc ocenili rodiče účastníci se předchozích běhů kurzů pro děti a rodiče **Dokážu to sám** vedených zkušenou lektorkou Mgr. Soňou Nádvořníkovou. Mnoho z nich v kurzech pokračuje, přesto je právě teď ten čas, kdy se **od září** uvolní místa pro nové zájemce. Podrobnosti najdete na <https://www.inspirovano-montessori.cz/dokazu-to-sam/>, případně se neváhejte obrátit na e-mail inspirovano-montessori@gmail.com.

Kurzy a další aktivity se srdcem v montessori probíhají i díky podpoře rozrůstající se komu-

**OPRAVOVAT
VELKÝ KÁRY
TĚ PROSTĚ
BAVÍ?** 📍 Svitavy

**HLEDÁ SE
AUTOMECHANIK
/ AUTOTRONIK**

Náborák od 20 000 Kč

☎ 734 39 39 39
✉ prace@zdar.cz

ZDAR.CZ NÁS SPOJUJE

prace.zdar.cz
V zahrádkách 2366/23,
Svitavy

BAŠTÍRNA

OTEVÍRÁME 11.9.
Pondělí – Pátek
9:30 – 13:30

Přijďte ochutnat náš
BEZEDNÝ PULT
„SNĚŽ, CO MŮŽEŠ“

 735 757 117
Na Červenici 2002/2a, Svitavy
www.bastirnasvitavy.cz

SPOLKOVÁ ČINNOST VE MĚSTĚ

nity. Ta se na konci jara přetavila i do formální roviny založením spolku s názvem – jak nadpis napovídá – Tvořím svůj svět, z.s.. Naším přáním je, aby aktivity se srdcem v montessori měly ve Svitavách a okolí své svébytné místo a mohly obohacovat život (zejména) rodin a být pro ně dostupné. Těšíme se, že budeme společně růst a tvořit svůj svět. **Soňa Nádvorníková**

Asociace Brontosaura

Portugalské souostroví Madeira

V pořadí 214. cestovatelský večer Asociace Brontosaura nazvaný Portugalské souostroví Madeira se uskuteční **v úterý 19. září 2023 v 17.30 hodin** v Muzeu esperanta. Ostrovní říše už ze své podstaty působí kouzlem odlišnosti, ale ne každý ostrov může nabídnout tak velkou hustotu přírodních a kulturních skvostů jako Madeira. Svahy sopečného ostrova se zvedají do téměř dvoukilometrové výšky a nesmlouvané klima Atlantiku je vymodelovalo do bizarních rozečkaných hřebenu mezi propastnými stržemi roklin a údolí. Uvádí: Robert Bazíka. Vstupné: 40 korun. **(jr)**

Spolek DušeProstor

Program na září

Na tento měsíc jsme pro vás připravili tyto akce:

Klubové činnosti, které jsou otevřeny pro všechny, kteří mají zájem a chuť se zúčastnit, probíhají tato úterý v měsíci:

5. 9. Pojdte se s námi podívat do svitavského Muzea na zajímavou výstavu Kolébky civilizace.

19. 9. Zveme vás do parku Jana Palacha, kde si opět zahrajeme oblíbenou hru kriket.

Pravidelná setkání **svépomocné skupiny pro lidi se zkušeností s duševním onemocněním** se konají tyto úterky: **12. a 26. 9.** V tyto dny vám nabízíme prostor vhodný k otevřenému a bezpečnému sdílení, podpoře a inspiraci. Všechna pravidelná vnitřní úterní setkávání probíhají od 15:30 do 17:30 hod. v prostorách Centra duševního zdraví Svitavy, nám. Míru 29/87 (v budově Komerční banky).

V průběhu září bude ve Svitavách na tratích 2,5 km, 8,1 km, 11,4 km, 21,1 km a 42,4 km probíhat akce **Běh pro DušeProstor**. Více informací o této akci se dozvíte v samostatném článku a také na našem Facebooku a webu.

Sledujte nás na www.duseprostor.cz, i na Facebooku Duše_Prostor, pište nám na duseprostor@gmail.com nebo na Messenger. Děkujeme za váš zájem a těšíme se na vaši účast i v příštím měsíci. Za DušeProstor, z. s.

Luděk Sapara

Běžíme pro DušeProstor

Poběžíte taky? V průběhu září se můžete zúčastnit běhu pro DušeProstor, pro spolek, který chce otvírat témata související s duševním zdravím v okrese Svitavy. Bude pro Vás připraveno pět tratí s délkou 2,5 km, 8,1 km, 11,4 km, 21,1 km a 42,4 km. Všechny tyto tratě začínají a končí u informační tabule U Plechárny u rybníku Rosnička ve Svitavách.

Všechny tratě budou celý měsíc září označeny cedulemi a výraznými šipkami. Na webu <https://bezimeproduseprostor.blogspot.com> jsou k dispozici mapy a slovní popis tratí a také další bližší informace k celému projektu. Věříme,

že všichni doběhnete do cíle s krásnými zážitky. Startovné určuje minimální možnost příspěvku, a to 100 Kč pro jednotlivce a 200 Kč pro rodinu. Podpořte svým během, chůzí, jízdou na koloběžce nebo na kole ty, kterým na duševním zdraví záleží, i ty, kterým duševní onemocnění někdy komplikuje život. Ať vidíme, že v tom nejsme sami. Váš poplatek za registraci podpoří spolek DušeProstor, a tím možnost lidí se spolu setkávat, sdílet a překonávat překážky, které jim (nám) do cesty v jakémkoliv podobě postaví sám život. Na webu duseprostor.cz se o našem spolku a jeho aktivitách můžete dozvědět mnohem více. Mimo jiné pořádáme pravidelná setkávání svépomocné skupiny lidí se zkušeností s duševním onemocněním a také dobrovolné klubové činnosti, které jsou tu pro kohokoliv, kdo má chuť se zúčastnit. Na podzim proběhne cyklus přednášek/besed o duševním zdraví určených široké veřejnosti a také besedy na středních školách pro studenty. Předem děkujeme za vaši podporu a rádi se s vámi potkáme nejen v září na Rosničce, ale i jindy a jinde na našich aktivitách a akcích. Těšíme se na vás. Za DušeProstor, z. s.

Dětské centrum Svitavy

Den otevřených dveří

Srdečně zveme svitavskou veřejnost na den otevřených dveří, který se bude konat 26. září v Dětském centru Svitavy, U Kojeneckého ústavu 520/2. Po celém zařízení vás provedou a na otázky rádi odpoví průvodci z řad našich zaměstnanců v době od 9 do 17 hodin.

Drahomíra Votřelová, ředitelka

dřevojas

český koupelnový nábytek

HLEDÁ NOVÉHO KOLEGU/KOLEGYNI

na pozici

HLAVNÍ ÚČETNÍ

Co vám můžeme nabídnout?

- odpovídající finanční ohodnocení
- možnost seberealizace a profesního růstu
- dotované stravování
- podpora vzdělávání, jazykové kurzy
- příspěvek na penzijní nebo životní pojištění
- pružnou pracovní dobu
- roční bonus dle výsledků společnosti
- smlouva na dobu určitou (zástup za MD a RD)

Místo výkonu práce: Svitavy
Mgr. Radana Šoupalová, HR Manager
+420 778 468 608 e-mail: soupalova@drevojas.cz
www.karieradrevojas.cz

YOGA PETRA VYSTAVĚLOVÁ

PRAVIDELNÉ KURZY 09/2023 - 01/2024

PO 10:00 - 11:00	Fyzio yoga i pro 60+ (Vendula Mašíčková)
PO 18:00 - 19:30	Ashtanga yoga
ÚT 8:30 - 9:30	Ranní yoga (Vendula Mašíčková)
ÚT 17:50 - 18:50	Yoga pro muže (Martin Vystavěl)
ÚT 19:00 - 20:00	Hatha yoga začátečníci
ST 9:30 - 11:00	Hatha yoga
ČT 15:30 - 16:30	Yoga děti 5-10 let (Vendula Mašíčková)
ČT 17:15 - 18:15	Chakra hatha yoga
ČT 18:30 - 20:00	Hatha yoga pokročilí

VÍCE INFO A REZERVACE
www.anahatayoga.cz
Petra Vystavělová, tel. 732 851 002

Svitavy a tradice.

Vaření kotlíkových gulášů a Pivní slavnosti

Kompletní online galerie
městských akcí:
www.zonerama.com/Svitavyav

Fotografie: Jiří Marek

Svitavy a tradice.

Struny v podloubí a Léto v parku

Kompletní online galerie
městských akcí:
www.zonerama.com/Svitavyav

PRONÁJEM OBJEKTU

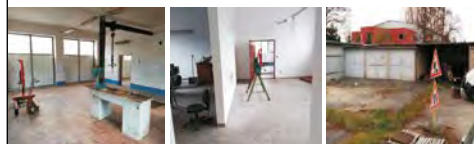
na ulici **Hálkova ve Svitavách** vhodné ke
komerčním účelům.

Celkový rozměr **22x9,5m**, kuchyň s linkou,
spíž, 2 místnosti, WC, šatna, sprcha, dílna cca
8x9m s montážní jámou a jeřábovým
ramenem, parkovací stání před objektem.
Vytápěno kotlem na tuhá paliva / plyn.

Možnost pronajmutí i garáže v těsné blízkosti.

Cena 30.000Kč+zálohy/měsíčně

Kontakt: 608 739 046

trvaky - keře - stromky - substráty - hnojiva - zahradnické potřeby

Okrasné školky Litomyšl
1. podzimní výstava
(Květy pozdního léta)
25.8.-10.9.2023

Floreum
zahradní centrum
Litomyšl

NEJVĚTŠÍ
výběr rostlin
na ploše
7000m²

T.G.Masaryka 506, Litomyšl

www.floreum.cz

www.skolky.cz

Školky
Litomyšl

Fotografie: Vladislav Steinbauer

Dynamo a box v létě nespí

Po úspěšném zakončení sezóny 2022/2023, kdy se nám podařilo získat cenné medaile z Mistrovství ČR v boxu, jsme úspěšně organizovali Národní ligu boxu. Poprvé se ve svitavské sportovní hale Střelnice rohovalo na dva rhy.

Z mistrovství přivezla Natálie Volfová v kategorii školní mládeže dívek do 57 kg zlatol, Dmytro Vasylenko stříbro v kategorii školní mládež chlapci do 38 kg a Michal Tareš stříbro v kategorii mužů do 86 kg. Po skončení sezóny se našim mladým nadějím Natálce Volfové a Dmytro Vasylenku podařilo získat v kategorii dívek bronzovou, chlapců zlatou medaili na turnaji Olympic Hope 2023, konaném na Slovensku v Devínské Nové Vsi.

Na mezinárodním turnaji Hanácký Beran na začátku července boxovala Natálka proti německé soupeřce z vyšší věkové kategorie. Tyto zkušenosti pak využila v srpnu v Izraeli, kam Dmytro a Natálka letěli 2. srpna na turnaj mistrů České republiky boxu různých věkových i váhových kategorií proti mistrům Izraele a Slovenska. Boxovalo se ve městě Majd Al-Kurum a naši svěřenci přivezli 1. a 2. místo. Celou výpravu čekalo překvapení v podobě účasti Vladimíra Lengála, který je v současné době více než boxer vnímán spíše jako špičkový MMA zápasník Oktagonu. A nakonec to nejlepší, Natálka byla po všech úspěších vybrána do reprezentace ČR a v polovině srpna odjela reprezentovat naši zemi na mistrovství Evropy ve Slovinsku, a to v kategorii školní mládeže ve váze do 57 kg. Poděkování proto patří našim partnerům EVT stavby, Prchal Elektromontáže, Kafi sport, Elkov elektro, Fibertex nonwovens, Plůtek, Herešova krčma, Grafiko, Sanitino.

Artur Flov

Artur Flov

Florbalové léto a těšení na novou sezonu

Nová florbalová sezóna 2023/2024 je za dveřmi a svitavské ženské družstvo neotálí. Po krátké posezónní pauze započala letní příprava pod vedením kondičního trenéra Milana Boučka. Stejně jako v loňském roce měly holky tři tréninky týdně – dva běžecské tréninky v areálu městského stadionu, které doplňoval trénink v posilovně. Od začátku srpna se tréninky přesunuly zpět do haly, kde se holky zaměřily na práci s florbalovou. Každoroční soustředění letos proběhlo v polovině srpna ve Svitavách a hráčky zde rozvíjely hlavně taktické a dovednostní věci. Na závěr letní přípravy se ženy zúčastnily Poháru Českého florbalu, který se uskutečnil v Brně. Sezóna pro svitavské florbalistky startuje již 9. září v Horní Suché a první domácí zápas se odehraje 30. září v hale Na Střelnici, kam jste všichni srdečně zváni. Také mládež odstartovala přípravu na sezónu čtyřdenním soustředěním na začátku srpna v České Třebové. Během dvoufázových tréninků v hale kategorie starších žáků, dorostenců a dorostenek, pilovaly florbalové dovednosti a odpoledne a večer florbalové znalosti. Trenéři připravili přednášky a kvízy zaměřené na pravidla, florbalový slang a herní systémy. Nechy-

běly hry, vymýšlení týmového kodexu a týmových pokřiků. Na jeden den soustředění navštívili také trenéři z Tatranu Střešovice, kteří si připravili přednášku a dva tréninky zaměřené na práci s florbalovou a hru jeden na jednoho. Po soustředění starší žáci a dorost pokračovali v přípravě pravidelnými halovými tréninky, aby byli na start sezóny v půlce září co nejlépe připraveni.

Veronika Strýčková a Sára Olšánová

Orientační závody na horských kolech

Druhý zářijový víkend se koná ve svitavských lesích prestižní mistrovství ČR v orientačních závodech na horských kolech (MTBO). V sobotu 9. září odpoledne proběhne v lese u Rosničky závod na krátké trati a v neděli poté v oblasti Javoříckého hřebene klasická trať. Při MTBO, mimochodem tento sport můžete znát z televizních obrazovek díky mistrovství světa v Jičíně, závodník volí nejrychlejší trasu mezi kontrolami po cestách zakreslených v mapě. Pořadatelé prosí návštěvníky lesů o opatrnost a ohleduplnost a zvou zájemce, kteří si chtějí vyzkoušet jízdu na kole s mapou, do kempu Opatovec, kde mají závody centrum. Více informací na webu mcr2023.ikt80.cz.

Zdeněk Odvody

Soustředění talentované mládeže ČR

Tradiční akcí Modelářského klubu Svitavy pod záštitou SMČR Praha, je soustředění talentované mládeže ČR, která se ve své činnosti zabývá především upoutanými modely. Ve druhé polovině července proběhlo soustředění na modelářském stadionu Cihelna. Vedoucí kroužku SVČ Tramtáryje Tomáš Weis,

dále Jaroslav Paleček, Jan Kopřiva a Jan Šindelka se vzorně starali o svých 14 svěřenců a připravovali je tak na sportovní modelářskou kariéru, která je v budoucnu určitě očekává. O doplnění kalorií se jako každoročně svědomitě staraly Miroslava Samková a Miroslava Válková.

V modelářském areálu vznikla dílna, kde probíhaly finální úpravy nebo také opravy havarovaných modelů. Soustředění bylo zaměřeno na zdokonalení pilotáže, seznámení se soutěžními a stavebními pravidly, bezpečnosti a ochraně zdraví.

V polovině soustředění se uskutečnil odpolední výlet. Tentokrát jsme vyrazili na letiště ve Starém Městě u Moravské Třebové, kde si mohli mladí modeláři prohlédnout skutečně malá letadla, která jsou tam umístěna v několika hangárech. Zde nás provázel pan Luboš Slezák, který také prošel svitavským modelklubem. Jeho koníček z mládí se tak stal jeho povoláním.

Při soustředění se létalo hlavně s upoutanými modely kategorie UŠ, UR20, ale také s F2D. Pro začínající modeláře byly k dispozici i modely zvané vozembouchy. Někteří účastníci při nástupu na soustředění nedrželi „účko“ v ruce a v sobotu se již zúčastnili soutěže.

Soustředění bylo ukončeno veřejnou soutěží. Na tuto událost přijeli další modeláři z republiky a ještě radou pomohli "mladým", aby co nejlépe obstáli v závěrečném klání. Létalo se v kategoriích UŠ, UR 20 a 25. Ve dnech 9. a 10. září zde budeme hostit mistrovství ČR v těchto kategoriích, tak se přijďte podívat.

Zdeněk Uher

Svitavští triatlonisté úspěšní

Triatlonový svitavský 4SPORTS TEAM má za sebou polovinu sezóny a sportovci toho stihli opravdu hodně: soustředění v Toskánsku a Ústí nad Orlicí, běžecké a plavecké závody, závody Českého poháru a Mistrovství republiky v aquatlonu, odkud si Jakub Marek dovezl titul Mistra republiky v kategorii muži Elite. Závody Českého poháru v triatlonu, zde někteří nejmladší závodníci měli svoji premiéru a zvládli to naprosto skvěle, starší triatleti se několikrát postavili na stupně nejvyšší. Na MČR ve supersprint triatlonu jsme získali zlatou (Jakub M.) a stříbrnou (Ladka M.) medaili, na MČR v terénním triatlonu zlatou medaili Ondřej V.

Zahraniční závody na Africkém triatlonovém poháru v Egyptě a Tunisu (Lukáš M. 12. místo v juniorech a Jakub M. 25. místo v mužích Elite), Supersprint v Bratislavě (1. místo Jakub M. v mužích Elite a 2. místo Lukáš M. v dorostencích).

Dva závodníci Kuba a Ondra se připravují na svůj premiérový start na Mistrovství světa, ostatní také během prázdnin trénují na další závody, které nás ještě čekají. Chtěli bychom poděkovat za podporu Městu Svitavy – Město Svitavy podporuje sport a volnočasové aktivity.

Jakub Marek, předseda 4sports team

Mobilní regenerační linka pro svitavská sportoviště

Pardubický kraj

Díky dotaci ve výši 160.000 Kč poskytnuté Pardubickým krajem byla v měsíci červnu ve Sportovní hale Na Střelnici zprovozněna mobilní regenerační linka pro svitavská sportoviště. Mobilní linka sestávající z ledové vany a potřebné technologie bude v letních měsících připravena k používání sportovcům na svitavském stadionu, v období od září do května bude k dispozici oddílům hrajícím své soutěže ve Sportovní hale Na Střelnici.

Mobilní regenerační linka se stala majetkem TJ Svitavy, její provoz bude zajišťovat společnost SPORTEŠ. Sportovci tak budou mít možnost po sportovních výkonech rychleji zregenerovat a předcházet tím možným zraněním.

David Kresl

Výborné výkony svitavských plavců

Pomalou se blíží zimní plavecká sezóna. K hodnocení té jarní části je nutné krátké ohlédnutí za rokem 2022. Dvě české juniorské reprezentantky je bilance, kterou se nemůže pochlubit žádný jiný klub v České republice! Není divu, že se jim otevřela cesta do Pardubic, bašty východočeského plavání. V barvách dnes již SCPAP prokazují, jak kvalitní přípravou ve Svitavách a prošli.

Obě nás již reprezentovaly na mezinárodní scéně, z toho **Charlene Daniela Crhová** patřila mezi nejlepší české plavkyně na nedávných Olympijských dnech evropské mládeže. Kromě titulu Juniorské mistrně ČR se může pochlubit i titulem mistryně ČR dospělých.

Otázkou bylo, zda se svitavským plavcům při takto oslabeném týmu podaří v roce 2023 navázat na předešlé úspěchy. Bráno statisticky to není vůbec špatné: 207 medailí z 528 startů, z toho 91 zlatých, 64 stříbrných a 52 bronzových. Připočteme-li, že se mnoho plavců potýkalo

s různými zdravotními problémy, je to docela slušná bilance. Poprvé se na celorepublikové úrovni prosadili **Bára Sychrová** a **Denis Letý** na Poháru ČR desetiletého žactva. Oběma se podařilo umístění do pátého místa, Bára byla dokonce 2x druhá a 1x třetí. V kategorii o rok starších žáků nás vzorně reprezentovali **Viktorie Roidlová** a **Jiří Pokorný** s umístěním do 6. místa. Trenéři věří, že v druhé části roku se podaří nejen navázat na tyto úspěchy, ale je i zlepšit. V soutěži o stupínek výše, a to mistrovství ČR třináctiletého a čtrnáctiletého žactva, se **Štěpánu Budígoví** i **Michalu Veselému** taktéž podařilo umístit v první šestce. Své trenéry potěšili výrazným zlepšením svých osobních výkonů. V nejstarší kategorii získala svůj první titul krajské přebornice **Vendula Kavalírová**. Daniel Letý se prosadil do finále na MČR juniorů.

Poprvé se na celorepublikové scéně představila i dvanáctiletá **Charlotte Nela Crhová**, sestra výše zmíněné juniorské reprezentantky. Ze šesti startů si z Mistrovství ČR své věkové kategorie vyplavala čtyři tituly Mistryně ČR a dvakrát byla druhá. Kromě toho získala první místo v soutěži o nejvšestrannějšího plavce ČR. Jako jedna z mála se dokáže prosadit na stupně vítězů ve všech plaveckých způsobech, přestože se mnoho plavkyň již v takto ranném věku specializuje jen na jeden.

Jak je zřejmé, většina svitavských plavců napříč jednotlivými kategoriemi se dokáže prosadit na celorepublikové úrovni a vozit medaile z různých soutěží. Plavecká veřejnost obdivuje nejen výkonnost, ale především všestrannost našich plavců. Snad se podaří minimálně udržet takto nasazenou latku. Poděkování patří městu a vedení bazénu, jejichž podíl na úspěších plavců je zásadní, trenérům Josefu Kopeckému a Gabriele Bártové, kteří stojí na začátku celého procesu, rodičům za podporu.

Bedřich Frýza

SVITAVSKÉ SPORTOVNÍ TALENTY

Daniel Letý

Patnáctiletý student svitavského gymnázia Daniel Letý se věnuje plavání více než deset let. K tomuto sportu, jímž se pravidelně a s úspěchy zabývá, ho přivedl otec. Kromě plavání si Daniel rád zajde i do posilovny nebo zaběhat si.

Danieli, proč jsi zvolil právě plavání?

„Můj otec velmi usiloval, abych dělal nějaký sport. V pěti letech jsem pod vedením svého otce začal pravidelně plavat a od šesti let jsem se stal členem svitavského plaveckého klubu.“

Kdo je Tvým vzorem?

„Mým největším vzorem je David Popovici, protože překonal jako junior světový rekord na 100 metrů volný způsob. Dále je mým vzorem i Michael Phelps, protože dokázal na jedné olympiádě získat 8 zlatých medailí a dokázal překonat několik světových rekordů.“

Čeho bys chtěl dosáhnout, jaký máš sen?

„Mým současným cílem je zaplavat takové časy, abych se dostal do reprezentace České republiky a mým největším snem je účast na Olympiádě v Los Angeles.“

Petra Soukupová

